

**WSPÓLNE ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE UMOWY O PARTNERSTWIE ZAWARTEJ
POMIĘDZY CZŁONKAMI GRUPY PAŃSTW AFRYKI, KARAIBÓW I PACYFIKU (AKP) Z JEDNEJ
STRONY A UNIĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI Z DRUGIEJ STRONY**

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA ZE ŚRODY 17 CZERWCA 2015 R.

(2015/C 391/03)

Spis treści	Strona
1. Regionalna integracja w regionie Pacyfiku	11
2. Zagadnienie pilne nr 2: Sytuacja w Republice Środkowoafrykańskiej	12
3. Poprawa wewnętrznych możliwości generowania dochodu w krajach AKP	12
4. Budowanie zaufania do gospodarki dzięki rzeczywistej demokracji uczestniczącej	12
5. Sprawozdania podsumowujące warsztaty	13
6. Głosowanie nad projektami rezolucji zawartymi w sprawozdaniach trzech komisji stałych	13
7. Głosowanie nad projektami rezolucji w trybie pilnym	14
8. Zatwierdzenie protokołu popołudniowego posiedzenia z poniedziałku 15 czerwca 2015 r. oraz protokołu porannego i popołudniowego posiedzenia z wtorku 16 czerwca 2015 r.	14
9. Sprawy różne	14
10. Termin i miejsce 30. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego	14
ZAŁĄCZNIK I ALFABETYCZNA LISTA CZŁONKÓW WSPÓLNEGO ZGROMADZENIA PARLAMENTARNEGO	16
ZAŁĄCZNIK II LISTA OBECNOŚCI NA SESJI W SUVIE (FIDŻI) W DNIACH 15–17 CZERWCA 2015 R.	20
ZAŁĄCZNIK III AKREDYTACJA PRZEDSTAWICIELI POZAPARLAMENTARNYCH	24
ZAŁĄCZNIK IV TEKSTY PRZYJĘTE	25
— REZOLUCJA w sprawie różnorodności kulturowej i praw człowieka w państwach AKP i UE	25
— REZOLUCJA w sprawie finansowania inwestycji i handlu, w tym infrastruktury, w państwach AKP przez unijny mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami	29
— REZOLUCJA w sprawie wyzwań i możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w państwach AKP	34
— REZOLUCJA w sprawie klęski żywiołowej w Vanuatu (i krajach sąsiadujących): wyjście z sytuacji, w tym współpraca regionalna	40
— REZOLUCJA w sprawie sytuacji w Republice Środkowoafrykańskiej	44

PROTOKÓŁ POSIEDZENIA ZE ŚRODY 17 CZERWCA 2015 R.

(Posiedzenie zostało otwarte o godz. 9.05)

OBRADOM PRZEWODNICZYŁ: Fitz A. JACKSON

Współprzewodniczący

1. Regionalna integracja w regionie Pacyfiku

Debata z udziałem Meg Taylor, sekretarz generalnej Forum Wyp Pacyfiku, oraz Colina Tuikuitongi, dyrektora generalnego Sekretariatu Wspólnoty Pacyfiku

Meg Taylor, sekretarz generalna Forum Wyp Pacyfiku, oraz Colin Tuikuitonga, dyrektor generalny Sekretariatu Wspólnoty Pacyfiku, przedstawili plany pogłębionej integracji regionu Pacyfiku/Oceanii, w tym integracji subregionalnej, podkreślili rolę UE będącej głównym partnerem rozwojowym dla tego regionu, a także zwrócili uwagę na różnice między unijną polityką zarządzania rybołówstwem a polityką prowadzoną przez kraje tego regionu.

Głos zabrali: Maurice Ponga, Norbert Neuser, Eirangi Marsters (Wyspy Cooka), Felix C.M. Mutati (Zambia), Javier Nart, Tialavea Tionisio Seigafolava Hunt (Samoa), Lidia Senra Rodriguez, Michèle Rivasi, Sanjit Patel (Fidzi), Tu'iafitu Lolomana'ia (Tonga), Juan Fernando Lopez Aguilar, Davor Ivo Stier, Ole Christensen i Gediminas Varanavičius (Delegatura Unii Europejskiej w regionie Pacyfiku).

Posłowie podkreślili znaczenie regionalnej integracji gospodarczej i politycznej w zglobalizowanym świecie, która ma szczególne znaczenie dla regionu Pacyfiku z uwagi na niewielkie rozmiary leżących w nim krajów, a także potrzebę podjęcia takich wzywań, jak zarządzanie zasobami, migracja oraz zagrożenie zmianą klimatu. Posłowie z krajów AKP ubolewali nad wnioskiem Komisji w sprawie zawieszenia negocjacji dotyczących umowy o partnerstwie gospodarczym między regionem Pacyfiku a UE w trakcie reformy polityki zarządzania rybołówstwem, a także wezwali UE, by wykazała się elastycznością konieczną do osiągnięcia porozumienia. Komisja podkreśliła swoje stałe zaangażowanie na rzecz zawarcia umowy o partnerstwie gospodarczym między regionem Pacyfiku a UE, przewidując odpowiedni czas na reformę gospodarowania zasobami rybnymi w regionie Pacyfiku.

2. Zagadnienie pilne nr 2: Sytuacja w Republice Środkowoafrykańskiej

Głos zabrali: Kristin de Peyron (Europejska Służba Działań Zewnętrznych), Laurent Ngon-Baba (Republika Środkowoafrykańska), Michael Gahler, Christophe Lutundula (Demokratyczna Republika Konga), Kashetu Kyenge, Netty Baldeh (Gambia), współprzewodniczący Louis Michel, Mohamed Ben Oumar (Niger), Lidia Senra Rodriguez, Amos Fish Mahlalela (Republika Południowej Afryki), Bodil Ceballos, Adjedoue Weidou (Czad), Ignazio Corrao, Agustin Diaz De Mera, Teresa Jiménez-Becerril Barrio i Joachim Zeller.

Posłowie odnotowali pozytywne zmiany w ostatnich miesiącach, podkreślając, że społeczność międzynarodowa musi w dalszym ciągu wspierać transformację w Republice Środkowoafrykańskiej, zwłaszcza ze względu na cel, jakim jest przeprowadzenie demokratycznych wyborów do końca 2015 r. UE poniosła znaczne nakłady finansowe w celu przywrócenia stabilizacji w tym kraju, potrzebne jest jednak także większe zaangażowanie innych podmiotów, w tym wkład wojskowy w perspektywie średnioterminowej. Ponadto zwrócono uwagę na sytuację uchodźców, wciąż niewdrożone porozumienie dotyczące rozbrojenia, demobilizacji, reintegracji i repatriacji, prawa dzieci oraz pozytywną rolę, jaką odgrywa tymczasowa prezydent i przywódcy wspólnot religijnych w Republice Środkowoafrykańskiej.

(Posiedzenie zostało zawieszono o godz. 11.00 i wznowiono o godz. 11.01)

3. Poprawa wewnętrznych możliwości generowania dochodu w krajach AKP

Debata z udziałem Aiyaza Sayeda-Khaiyuma, prokuratora generalnego i ministra ds. finansów, przedsiębiorstw publicznych, służb użyteczności publicznej i komunikacji (Fidzi)

Aiyaz Sayed-Khaiyum, prokurator generalny i minister ds. finansów, przedsiębiorstw publicznych, służb użyteczności publicznej i komunikacji Fidzi, wyjaśnił, że jego kraj prowadzi strategię opartą na konsumpcji, ograniczając nominalne stawki podatkowe dla osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw oraz zachęcając do inwestycji na małą skalę i dbając o przestrzeganie przepisów podatkowych.

Głos zabrali: Tesfaye Daba (Etiopia), Davor Ivo Stier, Joyce Laboso (Kenia), Pedro Silva Pereira, James Munthali (Malawi), Petr Jezek, Felix Mutati (Zambia), Lidia Senra Rodriguez, Michael Gahler, Michèle Rivasi, Mikael Phillips (Jamajka), Juan Fernando Lopez Aguilar, Kashetu Kyenge, Catherine Bearder, Carlos Zorrinho, Neena Gill, Michael George Peyrefitte (Belize) i Peter Craig-McQuaide (Komisja Europejska).

Posłowie podkreślili, że należy ograniczyć nielegalne przepływy finansowe oraz zadbać o to, by międzynarodowe korporacje i najbogatsze osoby prywatne w krajach rozwijających się płaciły należne podatki.

4. Budowanie zaufania do gospodarki dzięki rzeczywistej demokracji uczestniczącej

Debata z udziałem Aiyaza Sayeda-Khaiyuma, prokuratora generalnego i ministra ds. finansów, przedsiębiorstw publicznych, służb użyteczności publicznej i komunikacji (Fidzi)

Aiyaz Sayed-Khaiyum przedstawił ostatnie reformy, główne założenia konstytucji Fidżi oraz zawarte w niej zasady niedyskryminacji i wzmocnienia praw socjalnych przy jednoczesnej ochronie praw pracowniczych na Fidżi.

Głos zabrali: Agustín Díaz De Mera, Felix Mutati (Zambia), Neena Gill, Petr Ježek, Lidia Senra Rodríguez, Michèle Rivasi, Juan Fernando López Aguilar, Joachim Zeller, Ole Christensen, Catherine Bearder, Davor Ivo Stier, Kashetu Kyenge i Kristin de Peyron (Europejska Służba Działań Zewnętrznych).

Posłowie z zadowoleniem przyjęli powrót Fidżi do demokracji po wyborach we wrześniu 2014 r. oraz pogratulowali temu krajowi przeprowadzonych w ostatnim czasie reform gospodarczych i politycznych. Padły pytania na temat polityki gospodarczej Fidżi i jej powiązań w kontekście regionalnym i globalnym, obecnej roli armii Fidżi, wolności mediów i udziału społeczeństwa obywatelskiego, a także gospodarczej integracji najsłabszych grup, takich jak kobiety i społeczności wiejskie. Posłowie z UE zadali ministrowi pytania dotyczące dochodzenia MOP w sprawie sytuacji praw pracowniczych w tym kraju.

5. Sprawozdania podsumowujące warsztaty

Kembi Gitura (Kenia) zdał ustne sprawozdanie z warsztatów na temat Fidżi oraz doświadczeń krajów regionu Pacyfiku w zwalczaniu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów, zwracając uwagę na potrzebę wzmocnienia strategii politycznych na rzecz zrównoważonego rybołówstwa na Fidżi i w sąsiadujących krajach Pacyfiku, a także informując posłów o krokach podjętych w tym celu w ostatnich kilku latach.

Jo Leinen zdał ustne sprawozdanie z warsztatów na temat zwalczania zmiany klimatu na Fidżi. Należy pilnie zająć się tą kwestią, ponieważ region Pacyfiku już doświadcza skutków zmiany klimatu, np. podnosi się poziom morza i zagrożone jest samo istnienie tego regionu. Sprawozdawca wezwał partnerów z AKP-UE, by połączyli siły przed konferencją ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP21) w grudniu 2015 r. w Paryżu.

(Posiedzenie zostało zawieszono o godz. 13.00 i wznowiono o godz. 15.08)

Fitz A. JACKSON

Louis MICHEL

Współprzewodniczący

Patrick I. GOMES i

Luis Marco AGUIRIANO NALDA

Współsekreтары generalni

OBRADOM PRZEWODNICZYŁ: Louis MICHEL

Współprzewodniczący

6. Głosowanie nad projektami rezolucji zawartymi w sprawozdaniach trzech komisji stałych

Współprzewodniczący przypomniał Zgromadzeniu procedury dotyczące głosowania.

— Różnorodność kulturowa i prawa człowieka w państwach AKP i UE (ACP-EU/101.753/15/fin)

Komisja Spraw Politycznych

Sprawozdanie: Abdoulaye Touré (Wybrzeże Kości Słoniowej) i Davor Ivo Stier

Poprawka odrzucona: 1

Głosowanie odrębne w odniesieniu do części 2 głosowania nad ust. 1, 12 i 31 na wniosek grupy PPE – w rezultacie powyższe ustępy zostały odrzucone.

Rezolucja w zmienionej formie została przyjęta głosami wszystkich obecnych posłów, z wyjątkiem jednego głosu przeciw.

— Finansowanie inwestycji i handlu, w tym infrastruktury, w państwach AKP przez unijny mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami (ACP-EU/101.868/15/fin)

Komisja Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Handlu

Sprawozdanie: Malement Liahosoa (Madagaskar) i David Martin

Poprawki przyjęte: 1, 2, 3, 5

Poprawki odrzucone: 4, 6 (głosowanie odrębne na wniosek grupy PPE), ust. 15 (głosowanie odrębne na wniosek grupy PPE)

Głosowanie odrębne w odniesieniu do części 2 głosowania nad motywem R na wniosek grupy PPE – wszystkie części zostały przyjęte.

Rezolucja w zmienionej formie została przyjęta głosami wszystkich obecnych posłów, z wyjątkiem dwóch głosów przeciw.

— Wyzwania i możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w państwach AKP (ACP-EU/101.756/15/fin)

Komisja Spraw Społecznych i Środowiska

Sprawozdanie: Musa Hussein Naib (Erytrea) i Francesc Gambús

Głosowanie odrębne w odniesieniu do obu części głosowania nad ust. 31 i 34 na wniosek grupy PPE – wszystkie części zostały przyjęte.

Rezolucja w zmienionej formie została przyjęta głosami wszystkich obecnych posłów, z wyjątkiem jednego głosu przeciw.

7. Głosowanie nad projektami rezolucji w trybie pilnym

— Klęska żywiołowa w Vanuatu (i krajach sąsiadujących): dalsze działania, w tym współpraca regionalna (ACP-EU/101.877/15/fin)

Głosowanie odrębne w odniesieniu do części 2 głosowania nad ust. 11 na wniosek grupy PPE – w rezultacie część 1 została przyjęta, a część 2 głosowania odrzucona.

Rezolucja w zmienionej formie została przyjęta jednogłośnie.

— Sytuacja w Republice Środkowoafrykańskiej (ACP-EU/101.878/15/fin)

Poprawka przyjęta: ust. 7 (głosowanie odrębne na wniosek grupy EFDD)

Rezolucja została przyjęta głosami wszystkich obecnych posłów, z wyjątkiem dwóch głosów przeciw.

8. Zatwierdzenie protokołu popołudniowego posiedzenia z poniedziałku 15 czerwca 2015 r. oraz protokołu porannego i popołudniowego posiedzenia z wtorku 16 czerwca 2015 r.

Lidia Senra Rodríguez złożyła wniosek o dokonanie drobnej zmiany w pkt 8 protokołu posiedzenia z poniedziałku 15 czerwca. Protokół z tego dnia został odpowiednio zmieniony. Protokół z wtorku 16 czerwca został przyjęty bez zmian.

Protokoły zostały zatwierdzone.

9. Sprawy różne

Współprzewodniczący ogłosił, że oświadczenia współprzewodniczących Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE w sprawie sytuacji w Burundi oraz w sprawie samobójczych ataków na ludność cywilną w Ndżamenie (Czad) zostały rozdane posłom.

Współprzewodniczący Fitz A. Jackson pogratulował członkowi Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego Winstonowi Garrawayowi powołania na stanowisko ministra ds. młodzieży, sportu i spraw religijnych w Grenadzie.

Współprzewodniczący Louis Michel pogratulował byłemu członkowi Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego Komiemu Sélomowi Klassou niedawnego powołania na stanowisko premiera Togo.

10. Termin i miejsce 30. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego

30. sesja Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego odbędzie się w dniach 7–9 grudnia 2015 r. w Mozambiku z zastrzeżeniem potwierdzenia w odpowiednim czasie przez stronę AKP.

Jo Leinen zwrócił uwagę, że planowany termin 30. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego pokrywa się z terminem konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP21) w Paryżu, i zwrócił się w związku z tym o zmianę terminu sesji. Współprzewodniczący Louis Michel zapowiedział, że poszuka możliwego rozwiązania.

W imieniu całego Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego współprzewodniczący Louis Michel pogratulował rządowi i parlamentowi Fidzi doskonałej organizacji 29. sesji Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego.

(Posiedzenie zostało zamknięte o godz. 15.52)

Fitz A. JACKSON

Louis MICHEL

Współprzewodniczący

Patrick I. GOMES i

Luis Marco AGUIRIANO NALDA

Współsekreтары generalni

ZAŁĄCZNIK I

ALFABETYCZNA LISTA CZŁONKÓW WSPÓLNEGO ZGROMADZENIA PARLAMENTARNEGO

Przedstawiciele AKP

JACKSON (JAMAJKA), współprzewodniczący

ANGOLA
ANTIGUA I BARBUDA
BAHAMY
BARBADOS (wiceprzew.)
BELIZE
BENIN
BOTSWANA
BURKINA FASO
BURUNDI
KAMERUN
REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYLĄDKA
REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA
CZAD (wiceprzew.)
KOMORY
KONGO (Demokratyczna Republika Konga) (wiceprzew.)
KONGO (Republika Konga)
WYSPY COOKA
WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ
DŻIBUTI
DOMINIKA
DOMINIKANA
GWINEA RÓWNIKOWA (*)
ERYTREA
ETIOPIA (wiceprzew.)
FIDŻI
GABON
GAMBIA
GHANA
GRENADA
GWINEA
GWINEA BISSAU
GUJANA
HAITI
JAMAJKA
KIRIBATI
LESOTHO
LIBERIA
MADAGASKAR
MALAWI (wiceprzew.)
MALI
WYSPY MARSHALLA (Republika)
MAURETANIA
MAURITIUS
MIKRONEZJA (Sfederowane Stany)
MOZAMBIK (wiceprzew.)
NAMIBIA
NAURU
NIGER
NIGERIA (wiceprzew.)
NIUE (wiceprzew.)
PALAU

Przedstawiciele PE

MICHEL, współprzewodniczący

ADINOLFI
AGEA
ALLOT
ARENA
BAY
BEARDER
BUONANNO
CAMPBELL BANNERMAN
CASA
CEBALLOS
CHRISTENSEN
CORRAO
DANCE
DELAHAYE
DE SARNEZ
DUNCAN
ENGSTRÖM
ESTARÀS FERRAGUT
FERRARA
FERREIRA (wiceprzew.)
FLAŠÍKOVÁ BEŇOVÁ
FLORENZ
GABRIEL
GÁL
GARDIAZABAL RUBIAL
GEBHARDT
GERICKE
GERINGER DE OEDENBERG
GIRAUTA VIDAL
GIUFFRIDA
GOERENS
GRIESBECK
GUERRERO SALOM
HANNAN (wiceprzew.)
HERRANZ GARCÍA
HETMAN
HEUBUCH
ITURGAIZ
KARSKI
KYENGE (wiceprzew.)
LÓPEZ AGUILAR (wiceprzew.)
LÖSING
MCAVAN
MANSCOUR (wiceprzew.)
MARUSIK
MIZZI
MUSELIER (wiceprzew.)
MUSSOLINI
NART (wiceprzew.)
NEGRESCU
NEUSER

Przedstawiciele AKP

PAPUA NOWA GWINEA
 RWANDA
 SAINT KITTS I NEVIS
 SAINT LUCIA
 SAINT VINCENT I GRENADYNY
 SAMOA
 WYSPY ŚW. TOMASZA I WYSPA KSIĄŻĘCA
 SENEGAL (wiceprzew.)
 SESZELE
 SIERRA LEONE
 WYSPY SALOMONA
 SOMALIA
 REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI
 SUDAN (wiceprzew.)*
 SURINAM (wiceprzew.)
 SUAZI
 TANZANIA
 TIMOR WSCHODNI
 TOGO
 TONGA (wiceprzew.)
 TRYNIDAD I TOBAGO
 TUVALU
 UGANDA
 VANUATU
 ZAMBIA
 ZIMBABWE

Przedstawiciele PE

NOICHL
 OMARJEE
 PAPADIMOULIS
 PEDICINI (wiceprzew.)
 PHILIPPOT
 POGLIESE
 RIVASI (wiceprzew.)
 ROLIN
 ROSATI
 RUAS (wiceprzew.)
 SALVINI
 SARGENTINI
 SCHREIJER-PIERIK
 SENRA RODRÍGUEZ
 STOLOJAN
 THOMAS
 VAIDERE
 WENTA
 WERNER
 WIELAND
 WIŚNIEWSKA (wiceprzew.)
 ZÁBORSKÁ
 ZELLER
 ZORRINHO
 ZWIEFKA

(*) Ze statusem obserwatora.

KOMISJA SPRAW POLITYCZNYCH**Członkowie z ramienia AKP**

HLONGWANE (ZIMBABWE), współprzew.
 SANOU (BURKINA FASO), wiceprzew.
 GOUMANEH (DŻIBUTI), wiceprzew.

ANTIGUA I BARBUDA
 YEHOUE TOME (BENIN)
 GBERI (KAMERUN)
 N'GON-BABA (REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRYKAŃSKA)
 KOMORY
 KONGO (REPUBLIKA KONGA)
 WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ
 PATEL (FIDŻI)
 GUJANA
 PRIVERT (HAITI)
 PHILLIPS (JAMAJKA)
 GITURA (KENIA)
 LIBERIA
 MUNTALI (MALAWI)
 SOUKOUNA (MALI)
 WYSPY MARSHALLA
 VAQUINA (MOZAMBIK)
 NAURU
 SAINT VINCENT I GRENADYNY

Członkowie z ramienia PE

GAHLER, współprzew.
 ZELLER, wiceprzew.
 GUERRERO SALOM, wiceprzew.

ADINOLFI
 CASA
 CEBALLOS
 CORRAO
 DANCE
 DUDA
 ENGSTRÖM
 GABRIEL
 GAL
 GEBHARDT
 KARSKI
 KYENGE
 LEWER
 LÖSING
 LÓPEZ AGUILAR
 MICHEL
 PHILIPPOT
 POGLIESE
 RUAS

Członkowie z ramienia AKP

KAWAMALA (TANZANIA)
SANTOS (TIMOR WSCHODNI)
TOGO
TAUSI (TUVALU)

Członkowie z ramienia PE

WERNER
WIELAND
ZORRINHO
ZWIEFKA

KOMISJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO, FINANSÓW I HANDLU**Członkowie z ramienia AKP**

TRYNIDAD I TOBAGO, współprzew.
TANNA (UGANDA), wiceprzew.
LOLOMANAIA (TONGA), wiceprzew.

WORRELL (BARBADOS)
MANGOLE (BOTSWANA)
BURUNDI
ANDRADE RAMOS (REPUBLIKA ZIEŁONEGO PRZYŁĄDKA)
DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA KONGA
GWINEA RÓWNIKOWA (*)
ETIOPIA
KABA (GWINEA)
MANE (GWINEA BISSAU)
KIRIBATI
RAZAFINDRAVELO (MADAGASKAR)
MUCHILA (NAMIBIA)
NIGERIA
NIUE
WYSPIY ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCA
SENEGAL
TAUSINGA (WYSPIY SALOMONA)
SAINT KITTS I NEVIS
LONG (SAINT LUCIA)
SUDAN (*)
SURINAM
DLAMINI (SUAZI)
MUTATI (ZAMBIA)

Członkowie z ramienia PE

FERRARA, współprzew.
ESTARÀS FERRAGUT, wiceprzew.
MANSCOUR, wiceprzew.

ARENA
BAY
CAMPBELL BANNERMAN
DE SARNEZ
DELAHAYE
FLAŠKOVÁ BEŇOVÁ
FLORENZ
GIRAUTA VIDAL
GRIESBECK
HANNAN
MIZZI
MUSELIER
NEGRESCU
OMARJEE
PAPADIMOULIS
PEDICINI
ROSATI
SALVINI
SARGENTINI
SCHREIJER-PIERIK
STOLOJAN
THOMAS
WENTA

(*) Ze statusem obserwatora.

KOMISJA SPRAW SPOŁECZNYCH I ŚRODOWISKA**Członkowie z ramienia AKP**

MANGOUALA (GABON), współprzew.
BALDEH (GAMBIA), wiceprzew.
JIMÉNEZ (DOMINIKANA), wiceprzew.

XIRIMBIMBI (ANGOLA)
BAHAMY
PEYREFITTE (BELIZE)
ADJEDOUE (CZAD)
MASTERS (WYSPIY COOKA)
DOMINIKA
NAIB (ERYTREA)

Członkowie z ramienia PE

RIVASI, współprzew.
AGEA, wiceprzew.
MUSSOLINI, wiceprzew.

ALLOT
BEARDER
BUONANNO
CHRISTENSEN
FERREIRA
GARDIAZABAL RUBIAL
GERICKE

Członkowie z ramienia AKP

ASAMOAH (GHANA)
GRENADA
MOQOLO (LESOTHO)
ZAMEL (MAURETANIA)
MAURITIUS
MIKRONEZJA (SFEDEROWANE STANY)
OUMAR (NIGER)
PALAU
PAPUA NOWA GWINEA
RUGEMA (RWANDA)
HUNT (SAMOA)
POOLE (SESZELE)
BUNDU (SIERRA LEONE)
ABDIRIZAK (SOMALIA)
MAHLALELA (REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI)
LENGKON (VANUATU)

Członkowie z ramienia PE

GERINGER DE OEDENBERG
GIUFFRIDA
HERRANZ GARCIA
HETMAN
HEUBUCH
MARUSIK
MCAVAN
NART
NEUSER
NOICHL
ROLIN
SENRA RODRIGUEZ
VAIDERE
WIŚNIEWSKA
ZABORSKA

ZAŁĄCZNIK II

LISTA OBECNOŚCI NA SESJI W SUVIE (FIDŻI) W DNIACH 15–17 CZERWCA 2015 R.

JACKSON (Jamajka), współprzew.

PEREIRA (Angola)

WORRELL (Barbados) (wiceprzew.)

PEYREFITTE (Belize)

GBIAN (Benin)

MANGOLE (Botswana)

SANOU (Burkina Faso)

KOMBO (Kamerun)

ANDRADE RAMOS (Republika Zielonego Przylądka)

NGON-BABA (Republika Środkowoafrykańska)

LUTUNDULA APALA Pen'APALA (Demokratyczna Republika Konga) (wiceprzew.)

MASTERS (Wyspy Cooka) (*)

WEIDOU (Czad) (wiceprzew.)

GOUMANEH (Dżibuti)

NAIB (Erytrea)

DABA WAKJIRA (Etiopia) (wiceprzew.)

TORAO OYO (Gwinea Równikowa) (**)

PATEL (Fidżi)

MANGOUALA (Gabon)

BALDEH (Gambia)

AMOATEY (Ghana)

GARRAWAY (Grenada)

KABA (Gwinea)

MANE (Gwinea Bissau)

PRIVERT (Haiti)

PHILLIPS (Jamajka)

LABOSO (Kenia)

TONG (Kiribati)

RAMALEFANE (Lesotho)

RAZAFINDRAVELO (Madagaskar)

MUNTHALI (Malawi) (wiceprzew.)

SOUKOUNA (Mali)

ZAMEL (Mauretania)

VAQUINA (Mozambik) (wiceprzew.)

MUCHILA (Namibia)

OUMAR (Niger)

TAUFITU (Niue)

KANAI (Palau)

KOMUN (Papua Nowa Gwinea)

REGEMA (Rwanda)

LONG (Saint Lucia)

HUNT (Samoa)

POOL (Seszele)

BUNDU (Sierra Leone)

TAUSINGA (Wyspy Salomona)

HASSAN (Somalia)

MAHLALELA (Republika Południowej Afryki)

DLAMINI (Suazi)

NDUGAI (Tanzania)

LOLOMANA'IA (Tonga) (wiceprzew.)

TAUSI (Tuvalu)

OULANYAH (Uganda)

LENGKON (Vanuatu)

MICHEL, współprzew.

BEARDER

CEBALLOS

CHAUPRADE ⁽¹⁾ ⁽²⁾

CHRISTENSEN

CORRAO

DE SARNEZ ⁽¹⁾ ⁽²⁾

DIAZ DE MERA GARCIA CONSUEGRA

GAHLER

GAL

GAMBUS

GERICKE ⁽¹⁾ ⁽²⁾

GILL

GIRAUTA VIDAL ⁽¹⁾ ⁽²⁾GRIESBECK ⁽¹⁾ ⁽²⁾

HETMAN

HOLVENYI

JACKIEWICZ

JEZEK

JIMENEZ BECERRIL

KYENGE (wiceprzew.)

LOPEZ AGUILAR

LEGUTKO

LEINEN

MARTIN

MIZZI

NART (wiceprzew.)

NEUSER

PIECHA

PIOTROWSKI ⁽²⁾ ⁽³⁾

PONGA

POREBA ⁽¹⁾

RIVASI (wiceprzew.)

SENRA RODRIGUEZ

SILVA PEREIRA

STIER

THEOCHAROUS

VAIDERE

VAUGHAN

WENTA

ZELLER

ZORRINHO

ZWIEFKA

MUTATI (Zambia)
HLONGWANE (Zimbabwe)

⁽¹⁾ Obecni w dniu 15 czerwca 2015 r.

⁽²⁾ Obecni w dniu 16 czerwca 2015 r.

⁽³⁾ Obecni w dniu 17 czerwca 2015 r.

(*) Kraj reprezentowany przez osobę niebędącą parlamentarzystą.

(**) Ze statusem obserwatora.

Ponadto obecni:

ANGOLA
SIMBRÃO DE CARVALHO
XIRIMBIMBI
TEIXEIRA

BENIN
YEHOUE TOME

BOTSWANA
NGAKA
MOSOME

BURKINA FASO
BONKOUGOU
DRABO
M. OUEDRAOGO
G. OUEDRAOGO

KAMERUN
AWUDU MBAYA
OWONA KONO
DAOUDA

**REPUBLIKA ŚRODKOWOAFRY-
KAŃSKA**
NOUGANGA

**DEMOKRATYCZNA REPUBLIKA
KONGA**
BASIALA MAKI
KILISHO BULAMBO
MOLEKO MOLIWA
OKUNDJI NDJOVU
AIMA TSHANDIA
MAYINDOMBE
INIER LATEBO EKWA
NGINDU KABUNDI BIDUAYA
LUKUKA NKULIMBA

WYBRZEŻE KOŚCI SŁONIOWEJ
F. TOURE
S. TOURE

ERYTREA
TEKLE
HAGOS

GWINEA RÓWNIKOWA
BAKALE AYETEBE
MASA ADA

ETIOPIA
TOGA CHANAKA
IRENA

GABON
MILEBOU AUBUSSON
ONGOUORI NGOUBILI
OWONO NGUEMA
NZEH ELLANG
RISSONGA
NYONDA

GAMBIA
SILLAH
NJIE
KEBBEH

GHANA
ASAMOAH
BROWN
ANSAH-ADJEI
Akua SARKU

GWINEA
SYLLA
DIALLO

GWINEA BISSAU
MANE
DIAS

KENIA
KEMBI GITURA
ADEN
MASINDE
CHEBET
KINYUA

LIBERIA
BARCLAY
DARKEL

MADAGASKAR
LIAHOSOA

MALAWI
PATEL
KAPHAMTENGO YONA
LIPANDE
CHITEYEYE
MAKANDE

MALI
HAMATOU
DIALLO

MAURETANIA
EL MOKHTAR
SAMBA
WANATY MARRAKCHY
WANE

MOZAMBIK
SITHOLE
NAMBURETE
DAVA
MATE

NIGER
CHEGOU
OUSMANE TIEMOKO
FOUKORI
TONDY
MAINA
CAZALICA

PAPUA NOWA GWINEA
MARO
MEALIN

RWANDA
RUGEMA

SESZELE
JUMAYE

SIERRA LEONE
LEWALLY
KUYEMBEH
KOROMA

WYSPY SALOMONA
MOSE
HALLU
WAOKEA

SOMALIA
IBROW
FAQI

**REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ
AFRYKI**
MAMPURU
KALYAN
ROTHKEGEL
KHUZWAYO
MADLALA

TANZANIA
ZUNGU
MWANJELWA
YAKUBU
MASUKE

CZAD
ADJI
GUELPINA

TOGO
ABIGUIME
TIGNOKPA
LAWSON

UGANDA
TANNA
KAGANZI

VANUATU
RICHARD
TAMBE

ZAMBIA
MUBANGA

ZIMBABWE
CHIKWINYA
MAHLANGU
CHIPARE

RADA AKP

RADA UE

EDGARS RINKĒVIČS, minister spraw zagranicznych Łotwy i urzędujący przewodniczący Rady UE

KOMISJA EUROPEJSKA

NEVEN MIMICA, komisarz ds. współpracy międzynarodowej i rozwoju

EUROPEJSKA SŁUŻBA DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH

DE PEYRON, kierownik wydziału ds. obszaru panaafrykańskiego

EUROPEJSKI KOMITET EKONOMICZNO-SPOŁECZNY

VERBOVEN

SEKRETARIAT AKP

GOMES, wiceprezydent generalny

SEKRETARIAT UE

AGUIRIANO NALDA, wiceprezydent generalny

ZAŁĄCZNIK III

AKREDYTACJA PRZEDSTAWICIELI POZAPARLAMENTARNYCH

Wyspy Cooka

Eirangi Marsters

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Wysp Cooka

ZAŁĄCZNIK IV

TEKSTY PRZYJĘTE

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie różnorodności kulturowej i praw człowieka w państwach AKP i UE

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE,

- obradując w Suwie (Fidži) w dniach 15–17 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając art. 18 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając umowę z Kotonu podpisaną dnia 23 czerwca 2000 r. w Kotonu i zmienioną dnia 25 czerwca 2005 r. w Luksemburgu oraz dnia 22 czerwca 2010 r. w Wagadugu,
- uwzględniając rezolucję w sprawie rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i powiązanej z nią nietolerancji, przyjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE dnia 3 kwietnia 2003 r. w Brazzaville,
- uwzględniając rezolucję w sprawie wyzwań w zakresie demokratycznego pogodzenia różnorodności etnicznej, kulturowej i religijnej w państwach AKP i UE, przyjętą przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE dnia 9 kwietnia 2009 r. w Pradze,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów (kartę bandzulską), przyjętą przez Zgromadzenie Organizacji Jedności Afrykańskiej (OJA) dnia 27 czerwca 1981 r.,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych, podpisaną dnia 26 czerwca 1945 r.,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 21 grudnia 1965 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 16 grudnia 1966 r.,
- uwzględniając Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 20 listopada 1989 r., oraz protokoły fakultatywne do niej,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 16 grudnia 1966 r.,
- uwzględniając Konwencję Unesco o ochronie dóbr kulturalnych w razie konfliktu zbrojnego, przyjętą w Hadze w 1954 r., a także pierwszy protokół do niej z roku 1954 oraz drugi protokół do niej z roku 1999,
- uwzględniając Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 13 grudnia 2006 r.,
- uwzględniając Konwencję dotyczącą środków zmierzających do zakazu i zapobiegania nielegalnemu przywozowi, wywozowi i przenoszeniu własności dóbr kultury, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 14 listopada 1970 r.,
- uwzględniając protokół fakultatywny do Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 2008 r.,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 10 grudnia 1948 r.,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE w dniu 17 czerwca 2015 r. w Suwie (Fidži).

- uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1979 r.,
 - uwzględniając Deklarację praw osób należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, religijnych i językowych, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 18 grudnia 1992 r.,
 - uwzględniając deklarację milenijną ONZ, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 8 września 2000 r.,
 - uwzględniając Deklarację praw ludów tubylczych, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 13 września 2007 r.,
 - uwzględniając deklarację wiedeńską i program działania, przyjęte przez światową konferencję ONZ na temat praw człowieka w dniu 23 czerwca 1993 r.,
 - uwzględniając deklarację durbańską i program działania, przyjęte przez światową konferencję ONZ przeciwko rasizmowi, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i pochodnym formom nietolerancji w dniu 22 września 2011 r.,
 - uwzględniając Deklarację w sprawie zasad międzynarodowej współpracy kulturalnej, przyjętą przez Konferencję Generalną Unesco w dniu 4 listopada 1966 r.,
 - uwzględniając Konwencję w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, przyjętą przez Konferencję Generalną Unesco w dniu 20 października 2005 r.,
 - uwzględniając Powszechną deklarację o różnorodności kulturowej, przyjętą przez Konferencję Generalną Unesco w dniu 2 grudnia 2001 r.,
 - uwzględniając Amerykańską konwencję praw człowieka, przyjętą przez międzyamerykańską wyspecjalizowaną konferencję ds. praw człowieka w dniu 22 listopada 1969 r.,
- A. mając na uwadze, że w prawie 200 krajach świata mieszka na stałe około 5 000 grup etnicznych oraz że w dwóch trzecich krajów świata istnieje przynajmniej jedna znacząca mniejszość etniczna lub religijna;
- B. mając na uwadze, że wszystkie kraje muszą opracowywać i realizować takie strategie polityczne, które wyraźnie uwzględniają promowanie i ochronę praw człowieka oraz różnic kulturowych, etnicznych, religijnych i językowych przy jednoczesnym wspieraniu rozwoju;
- C. mając na uwadze, że ramy prawne uwzględniające równe prawa grup etnicznych, religijnych i językowych są niezbędne w procesie promowania demokratycznych rządów, opracowywania polityki wielokulturowej oraz wspierania rozwoju;
- D. mając na uwadze, że różnorodność kulturowa jest stałą cechą większości państw AKP i UE, jednak w ostatnich dziesięcioleciach siły globalizacji poważnie zagroziły pokojowemu współistnieniu w środowisku wielokulturowym;
- E. mając na uwadze, że pogodzenie różnych kultur, religii i języków jest nowym wyzwaniem dla wielu społeczeństw, zarówno w Europie, jak i w państwach AKP; mając na uwadze, że przepływy migracyjne mają również wymiar kulturowy i społeczny, który powinny uwzględniać kraje przyjmujące;
- F. mając na uwadze, że mechanizmy gwarantujące przestrzeganie powszechnych praw człowieka muszą uwzględniać lokalne praktyki kulturowe, o ile nie zagraża to prawom człowieka;
- G. mając na uwadze, że w globalnym świecie kwestia poszanowania różnorodności zyskuje coraz bardziej na znaczeniu, zarówno dla poszczególnych państw, jak i wspólnoty międzynarodowej, aby zapobiec zubożeniu kulturowemu i zanikowi niektórych kultur, a także konfliktom na tle społecznym, etnicznym i religijnym;
- H. mając na uwadze, że wciąż dochodzi do naruszeń, a obecne i potencjalne wojny wynikają głównie z tych naruszeń praw kulturalnych, a także mając na uwadze, że wiele strategii na rzecz rozwoju okazało się nieodpowiednich ze względu na brak poszanowania tych praw;

Aspekty polityczne i prawne

1. podkreśla – w ogólnym kontekście prawa do wolności wypowiedzi, w tym ekspresji artystycznej, prawa do wolności opinii i informacji oraz prawa do poszanowania różnorodności kulturowej – że każda osoba, samotnie lub z innymi osobami, ma prawo do swobodnych, pluralistycznych informacji przyczyniających się do pełnego rozwoju jej tożsamości kulturowej;
2. podkreśla, że rzeczywiste przestrzeganie praw człowieka, z którym związane jest poszanowanie różnorodności kulturowej, można postrzegać jako podstawowy element wiarygodności działań podejmowanych przez instytucje; przypomina, że zaufanie obywateli do instytucji na wszystkich szczeblach jest bezpośrednio związane z konkretnymi celami, jakie osiągnięto w tej dziedzinie;
3. przypomina, że zgodnie z umową z Kotonu państwa UE i AKP mają obowiązek wzmocnienia swojego zaangażowania na rzecz zapewnienia uczciwego i wspólnego wdrożenia programów i strategii kierujących się zasadami demokracji, praworządności, powszechności i niepodzielności praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowaniem godności ludzkiej oraz zasad równości i solidarności, a także przy pełnym poszanowaniu Powszechnej deklaracji praw człowieka, Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz prawa międzynarodowego;
4. jest głęboko przekonane, że integracyjne i ukierunkowane na wspólnotę rozwiązania polityczne, których celem jest zakończenie wojen i konfliktów zbrojnych, odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu trwałego poszanowania praw człowieka i różnorodności kulturowej;
5. jest przekonane, że wszelkie strategie i programy opracowywane w ramach polityki współpracy na rzecz rozwoju między UE i AKP muszą gwarantować skuteczną eliminację wszelkich form wykorzystywania ludzi, korupcji, ubóstwa i nierówności społecznych, a także zapewniać dostęp do edukacji dla wszystkich oraz ułatwiać wzajemne zrozumienie, biorąc pod uwagę fakt, że naruszenia praw człowieka i główne problemy w utrzymaniu wielokulturowego, wieloetnicznego i wielowyznaniowego charakteru danych społeczeństw wynikają z utrzymujących się nieludzkich i poniżających warunków;
6. podkreśla, że prawa człowieka są nieodłącznymi prawami wszystkich ludzi, niezależnie od ich narodowości, religii, przekonań, miejsca zamieszkania, płci, pochodzenia narodowego czy etnicznego, koloru skóry lub języka, oraz że wszyscy ludzie mogą na równych zasadach korzystać z jednakowych praw człowieka, bez dyskryminacji;
7. podkreśla, że prawa człowieka są powszechne, niezbywalne, niepodzielne i współzależne oraz że nie można różnie interpretować promowania, ochrony i stosowania praw człowieka w zależności od tradycji kulturowych, etnicznych i religijnych lub interesów ekonomicznych bądź geostrategicznych;
8. w związku z tym podkreśla, że nie można uzasadniać różnorodnością kulturową jakichkolwiek naruszeń praw człowieka zapisanych w prawie międzynarodowym;
9. podkreśla, że wspieranie i promowanie różnorodności kulturowej, a w szczególności różnorodności religijnej, może pomóc zahamować gwałtowny wzrost w ostatnim czasie – zwłaszcza wśród młodych ludzi – pełnego przemocy i radykalnego sposobu myślenia, a tym samym osłabić potencjał werbowania przyszłych terrorystów;
10. podkreśla, że zgodnie z konwencjami międzynarodowymi uznanie i ochrona godności ludzkiej to główne i podstawowe wartości;
11. uważa, że tam, gdzie różnorodność doprowadziła do gwałtownych konfliktów lub niebezpieczeństwa ich wystąpienia, należy wdrożyć stałe mechanizmy mediacji, dzięki którym konflikty zostaną rozwiązane, zanim dojdzie do ich eskalacji;
12. wzywa rządy państw UE i AKP, by włączyły organizacje społeczeństwa obywatelskiego w dialog polityczny, międzykulturowy i międzywyznaniowy;
13. podkreśla, że demokratyczna reprezentacja grup mniejszościowych oraz ich zdolność do uczestnictwa w debacie politycznej, społecznej i kulturowej mają podstawowe znaczenie dla wdrożenia zasad demokracji i dobrego sprawowania władzy;
14. podkreśla, że żywa, dynamiczna i integracyjna przestrzeń publiczna wraz z aktywnym i głośno wyrażającym opinię społeczeństwem obywatelskim oraz publicznym rozważaniem kwestii kulturowych, społecznych i politycznych to istotne elementy dobrych rządów oraz wdrożenia praw człowieka;

15. wzywa organizacje międzynarodowe, aby w ramach swoich uprawnień i obowiązków zadbały o systematyczne uwzględnianie we wszystkich swoich działaniach praw kulturalnych oraz różnorodności kulturowej w innych prawach człowieka, a także by przyczyniały się do rozwoju przejrzystych i skutecznych mechanizmów wspólnej oceny i monitorowania;
16. wzywa wspólnotę międzynarodową, by uczyniła z edukacji narzędzie zwalczania kulturowej i tradycyjnej praktyki okaleczania kobiecych narządów płciowych, którą wykonuje się w pewnych społecznościach jako element przejścia w dorosłość i która określa, czy dziewczyna należy do tej społeczności, czy też nie;
17. dostrzega zasadniczą rolę edukacji we wzmacnianiu pozycji zmarginalizowanych i niedostatecznie reprezentowanych osób w społeczeństwie, a zwłaszcza we wzmacnianiu pozycji kobiet i dziewcząt; uznaje, że dostęp do edukacji jest nie tylko prawem człowieka sam w sobie, ale także może on umożliwiać korzystanie z innych praw obywatelskich, politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturalnych;

Różnorodność kulturowa, rozwój i prawa człowieka

18. uznaje, że różnorodność kulturowa jest nierozdzielnie związana z poszanowaniem powszechnych praw człowieka i wpływa korzystnie na rozwój narodów;
19. wzywa państwa AKP i UE, aby w ramach swoich uprawnień i obowiązków uwzględniły w swoich przepisach i praktykach krajowych prawa człowieka uznane w powszechnej deklaracji z 1948 r., a także by zagwarantowały każdej osobie, która twierdzi, że jej prawa kulturalne zostały naruszone, dostęp do skutecznych środków odwoławczych, w tym do środków zaskarżenia;
20. w związku z tym przyznaje, że o ile każdy człowiek ma prawo do wyrazu kulturowego, w tym prawo do korzystania z życia kulturowego i tożsamości kulturowej oraz ich rozwijania, o tyle z praw kulturalnych można korzystać tylko do momentu, w którym zaczynają one naruszać inne prawa człowieka; podkreśla, że zgodnie z prawem międzynarodowym z żadnego prawa nie można korzystać kosztem innego prawa lub obowiązujących przepisów krajowych lub też naruszając te prawa bądź przepisy;
21. podkreśla, że należy chronić i promować różnorodność kulturową poprzez wolność wypowiedzi, informacji i komunikacji oraz wolność od dyskryminacji;
22. jest zaniepokojone systematycznym wzrostem liczby konfliktów na tle religijnym i kulturowym, które często prowadzą do krwawych wojen, podczas których dochodzi do naruszeń praw człowieka i ginie wielu ludzi;
23. uznaje, że prawa człowieka, takie jak wolność przekonań, religii, myśli, sumienia i wypowiedzi, a w szczególności wolność prasy, wraz z wolnością zgromadzeń i wolnością zrzeszania się, odgrywają bezpośrednią rolę w promowaniu i ochronie różnorodności kulturowej oraz że społeczeństwo pluralistyczne sprzyja korzystaniu z praw człowieka;
24. podkreśla, że każdy człowiek ma prawo do decydowania, czy utożsamiać się z jakąś wspólnotą kulturową lub wspólnotami kulturowymi, niezależnie od granic, a także prawo do zmiany tej decyzji; ponadto podkreśla, że nikogo nie można zmuszać do utożsamiania się lub asymilowania z daną wspólnotą kulturową wbrew jego woli;
25. uznaje, że istnieją różne strategie polityczne i rozwiązania konstytucyjne mające na celu pogodzenie różnorodności kulturowej;
26. podkreśla w szczególności konieczność bezwzględnego zapewnienia równości praw kobiet i mężczyzn; podkreśla, że w żadnym wypadku nie można uzasadniać szkodliwych praktyk – takich jak okaleczanie kobiecych narządów płciowych, wczesne i przymusowe małżeństwa, ludobójstwa ze względu na płeć, w tym zabijanie niemowląt płci żeńskiej lub aborcja ze względu na żeńską płęć płodu, zbrodnie w imię honoru, odmawianie kobietom odpowiedniej edukacji, wykorzystywanie seksualne kobiet do celów handlowych oraz przemoc domowa – względami politycznymi, społecznymi, religijnymi czy kulturowymi lub tradycją ludową, dlatego wymienione praktyki powinny zostać zakazane, a każde naruszenie zakazu powinno spotkać się z surową karą zgodnie z prawem i sprawiedliwością proceduralną; w związku z tym zwraca uwagę na niezaprzeczone korzyści z punktu widzenia rozwoju, jakie może przynieść wzmocnienie pozycji kobiet i równouprawnienie płci; ponadto podkreśla znaczenie i nieodzowność praw dziecka oraz konieczność ścisłego przestrzegania Deklaracji praw dziecka przez wszystkie państwa AKP i UE;
27. wzywa państwa UE i AKP, by w bardziej skoordynowany sposób zapobiegały umyślnemu niszczeniu dziedzictwa kulturowego, nielegalnemu handlowi i przemytowi dóbr kultury, ściśle współpracując z Unesco i innymi międzynarodowymi organizacjami;

28. podkreśla w szczególności, że należy ściśle przestrzegać praw dziecka w ogóle, a zwłaszcza praw związanych z takimi zjawiskami, jak dzieci podczas konfliktów i praca dzieci;

Współpraca międzynarodowa i regionalna oraz polityka rozwoju

29. podkreśla kluczową rolę parlamentarzystów w promowaniu i ochronie praw człowieka; dodaje, że posiedzenia międzyparlamentarne, takie jak Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE, pomagają szerzyć tolerancję i różnorodność kulturową;
30. uważa, że utworzenie nowych struktur dla dialogu międzywyznaniowego między państwami UE i AKP w celu wymiany poglądów i najlepszych praktyk skutecznie przyczyniłoby się do promowania wzajemnego szacunku i zarządzania konfliktami w regionach, w których szerzy się nietolerancja i ekstremizm religijny;
31. wzywa państwa AKP i UE do przeznaczenia większych nakładów na współpracę międzynarodową, a zwłaszcza na zacieśnienie wzajemnej współpracy w odnośnych organizacjach międzynarodowych;
32. przypomina, że przywiązuje dużą wagę do wielostronnych rozwiązań w kontekście globalnej niepewności, skrajnego ubóstwa oraz niesprawiedliwości społecznej i ekonomicznej w państwach AKP i UE, które utrudniają pokojowe współistnienie i wzajemne zrozumienie między narodami i kulturami;
33. dostrzega rolę dialogu międzykulturowego i wymiany międzykulturowej, np. poprzez folklor, sztukę i dziedzictwo, w pielęgnowaniu współistnienia oraz budowaniu pokoju w państwach i między nimi;
34. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji instytucjom Unii Afrykańskiej i Unii Europejskiej, Radzie AKP, organizacjom integracji regionalnej grupy państw AKP oraz Sekretarzowi Generalnemu ONZ.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie finansowania inwestycji i handlu, w tym infrastruktury, w państwach AKP przez unijny mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE,

- obradując w Suwie (Fidzi) w dniach 15–17 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając art. 18 ust. 1 Regulaminu,
- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu) ⁽²⁾, w szczególności jej art. 21, a także zmiany wprowadzone do umowy z Kotonu w latach 2005 i 2010 ⁽³⁾,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 października 2012 r. w sprawie programu działań na rzecz zmian: przyszłość polityki rozwojowej UE ⁽⁴⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 października 2011 r. zatytułowany „Zwiększanie wpływu unijnej polityki rozwoju – Program działań na rzecz zmian” (COM(2011) 637 – SEC(2011)1172 – SEC(2011)1173) ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE w dniu 17 czerwca 2015 r. w Suwie (Fidzi).

⁽²⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0386.

⁽⁵⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52011DC0637&qid=1412922281378&from=pl>

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Większa rola sektora prywatnego w osiągnięciu trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w krajach rozwijających się” (COM(2014) 263),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z działalności unijnej platformy na rzecz instrumentów łączonych w ramach współpracy zewnętrznej od jej utworzenia do końca lipca 2014 r. (COM(2014) 733),
 - uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2014 pt. „Skuteczność łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE”,
 - uwzględniając instrument inwestycyjny Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz wsparcie oferowane państwom AKP przez Europejski Bank Inwestycyjny,
 - uwzględniając Fundusz Powierniczy UE na rzecz Infrastruktury w Afryce oraz instrumenty inwestycyjne dla krajów Karaibów i Pacyfiku,
 - uwzględniając unijną platformę na rzecz instrumentów łączonych w ramach współpracy zewnętrznej, którą zarządzają dyrekcje generalne Komisji Europejskiej: Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych oraz Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju,
 - uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po 2015 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Międzyrządowego Komitetu Ekspertów ONZ ds. Finansowania Zrównoważonego Rozwoju,
 - uwzględniając wspólną deklarację AKP–UE z dnia 12 czerwca 2014 r. w sprawie Agendy rozwoju po 2015 roku (ACP/84/025/14 Rev.5),
 - uwzględniając sprawozdanie podsumowujące Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie programu zrównoważonego rozwoju po roku 2015 zatytułowane „Droga do zapewnienia poszanowania ludzkiej godności do 2030 r.: położenie kresu ubóstwu, przekształcanie życia wszystkich i ochrona planety” ⁽¹⁾,
 - uwzględniając dokument nieoficjalny Departamentu Spraw Gospodarczych i Społecznych ONZ z dnia 21 stycznia 2015 r. zatytułowany „Przygotowania do 3. Międzynarodowej Konferencji w sprawie Finansowania Rozwoju” ⁽²⁾,
 - uwzględniając otwartą grupę roboczą utworzoną dnia 22 stycznia 2013 r. decyzją Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 67/555 (A/67/L.48/rev.1),
 - uwzględniając Partnerstwo z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju, przyjęte na czwartym forum wysokiego szczebla OECD ds. skuteczności pomocy, które odbywało się w dniach od 29 listopada do 1 grudnia 2011 r. w Pusanie (Korea Południowa),
- A. mając na uwadze, że sektor prywatny nie jest jedynie kluczowym czynnikiem wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy, dostaw dóbr i świadczenia usług, handlu i innowacji, ale także ważnym źródłem finansowania zewnętrznego, oraz że pomaga uruchomić zasoby wewnętrzne niezbędne do zaspokojenia potrzeb finansowych krajów rozwijających się;
- B. mając na uwadze, że bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą przyczynić się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, o czym mowa we wniosku UNCTAD w sprawie planu działania dotyczącego inwestycji w cele zrównoważonego rozwoju, pod warunkiem że inwestycje te są należycie uregulowane i powiązane z konkretnymi usprawnieniami w gospodarce krajowej, na przykład w zakresie transferu technologii i tworzenia możliwości szkoleniowych dla lokalnej siły roboczej, w tym kobiet i młodzieży;

⁽¹⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/69/700&Lang=E

⁽²⁾ http://www.un.org/esa/ffd/wp-content/uploads/2015/01/ffd_elements-paper_drafting-session.pdf

- C. mając na uwadze, że łączenie pożyczek z dotacjami poprzez instrumenty UE polega na kombinacji pożyczek rynkowych (lub dotowanych) z elementami dotacji (lub ekwiwalentów dotacji) w zależności od potrzeb, czyli np. z bezpośrednimi dotacjami inwestycyjnymi, pomocą techniczną, dopłatami do oprocentowania i innymi instrumentami finansowymi, w tym mechanizmami gwarancji w ramach współpracy na rzecz rozwoju między AKP i UE;
- D. mając na uwadze, że Komisja Europejska przewidywała w swoim Programie działań na rzecz zmian z 2011 r., że większa część pomocy unijnej będzie przekazywana za pośrednictwem innowacyjnych instrumentów finansowych, w tym instrumentów stosujących łączenie pożyczek z dotacjami, oraz że UE będzie dalej rozwijać mechanizmy łączenia pożyczek z dotacjami w celu zwiększenia zasobów finansowych na rzecz rozwoju w oparciu o pozytywne doświadczenia z europejskimi instrumentami inwestycyjnymi (dla europejskiego sąsiedztwa, Zachodnich Bałkanów, Ameryki Łacińskiej i Azji Środkowej) oraz Funduszem Powierniczym UE na rzecz Infrastruktury w Afryce;
- E. mając na uwadze, że jak dotąd regionalne instrumenty inwestycyjne były ogólnie skuteczne, jednak niezbędne są dalsze usprawnienia ich struktury i funkcjonowania, na przykład poprzez przygotowanie wytycznych i udział w unijnej platformie na rzecz instrumentów łączonych w ramach współpracy zewnętrznej;
- F. mając na uwadze, że unijna platforma na rzecz współpracy i rozwoju, obejmująca Komisję Europejską, państwa członkowskie, Parlament Europejski i europejskie instytucje finansowe, stanowi główne forum, na którym wydawane są zalecenia dotyczące stosowania mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami z myślą o dalszym zwiększaniu jego skuteczności i efektywności;
- G. mając na uwadze, że UE poświęciła w szczególności większą uwagę możliwościom, jakie oferuje łączenie pożyczek z dotacjami, czyli możliwości łączenia dotacji pomocowych z zasobami innymi niż dotacje, takimi jak pożyczki, kapitał wysokiego ryzyka czy akcje;
- H. mając na uwadze, że mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami stanowi ważne narzędzie gromadzenia dodatkowych zasobów na rzecz rozwoju i zwiększenia wpływu wywieranego przez pomoc UE;
- I. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2014 w sprawie łączenia pożyczek z dotacjami stwierdzono, że w prawie połowie skontrolowanych projektów brakowało wystarczających dowodów potwierdzających zasadność dotacji, a w wielu przypadkach istniały przesłanki świadczące o tym, że inwestycje doszłyby do skutku nawet bez wkładu ze strony UE;
- J. mając na uwadze, że mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami powinien przyczynić się do zwiększenia uczestnictwa społeczności lokalnych w państwach AKP, przy pełnym poszanowaniu zasady samoopowiedzialności;
- K. mając na uwadze, że Komisja bada możliwości rozszerzenia zakresu łączenia pożyczek z dotacjami na nowe obszary, takie jak zrównoważone rolnictwo, sektory społeczne i odnawialne źródła energii, a także ułatwienia realizacji większej liczby projektów o silnym wpływie na rozwój lokalnego sektora prywatnego, takich jak projekty zapewniające lepszy dostęp MŚP do finansowania dzięki utworzeniu specjalnych komponentów dla sektora prywatnego w regionalnych instrumentach łączonych;
- L. mając na uwadze, że w Partnerstwie z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju zalecono rozwijanie innowacyjnych mechanizmów finansowania, aby pozyskać większe środki z sektora prywatnego na wspieranie celów rozwoju;
- M. mając na uwadze, że w państwach AKP publiczne zasoby są ograniczone i że kraje te muszą sprostać ogromnym potrzebom w zakresie finansowania inwestycji;
- N. mając na uwadze, że państwa AKP mają trudności z finansowaniem własnego rozwoju oraz trudności w dostępie do prywatnego kapitału krajowego i międzynarodowego;
- O. mając na uwadze, że obecny kryzys gospodarczy poważnie dotknął kraje wschodzące i rozwijające się, bezpośrednio wpływając na ich polityki budżetowe oraz na ich dostęp do instytucjonalnych i prywatnych środków, niezbędnych do realizacji kosztowniejszych projektów i dostarczania podstawowych usług;

- P. mając na uwadze, że obecna polityka rozwoju jest finansowana głównie ze źródeł prywatnych; mając na uwadze, że finansowanie prywatne może być uzupełnieniem finansowania publicznego, lecz nie może go zastąpić;
- Q. mając na uwadze, że jednoczesne zaangażowanie sektora prywatnego i publicznego może przyczynić się do zmniejszenia kosztów, zwiększenia efektywności, skuteczności i jakości usług publicznych, a także pozwolić na uniknięcie nieuczciwych procesów prywatyzacji;
- R. mając na uwadze, że finansowanie rozwoju musi być dostosowane do zmieniającej się sytuacji na świecie i że należy w związku z tym wprowadzić odpowiednie nowe innowacyjne instrumenty finansowe, takie jak podatek od transakcji finansowych i podatek od emisji dwutlenku węgla w międzynarodowym transporcie lotniczym i morskim;
- S. mając na uwadze, że finansowanie ze źródeł prywatnych posiada ogromny potencjał i stanowi główne źródło finansowania zewnętrznego w krajach rozwijających się oraz że kraje te powinny podjąć wszelkie odpowiednie kroki, by wykorzystać swoją przewagę konkurencyjną; mając jednak na uwadze, że polityka podatkowa państw rozwiniętych i krajów rozwijających się jest de facto ograniczana wymaganiami globalnych inwestorów i rynków finansowych;
- T. mając na uwadze, że inwestycje prywatne nie powinny zastępować oficjalnej pomocy rozwojowej oraz że partnerstwa publiczno-prywatne (PPP) finansowane przez mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami powinny być zawsze dostosowane do krajowego planu rozwoju kraju przyjmującego, przy jednoczesnym uruchamianiu środków poprzez ograniczanie ryzyka i podział ryzyka;
- U. mając na uwadze, że w kontekście geopolitycznym i z punktu widzenia strategii na rzecz rozwoju państwa AKP mają różne profile ryzyka i nie stosują wspólnego podejścia; mając na uwadze, że łączenie pożyczek z dotacjami sprawia, iż projekty, które mogłyby być rentowne, ale są niewystarczająco dochodowe lub pociągają za sobą wysokie ryzyko, mogą przyciągnąć inwestycje prywatne;
1. uznaje, że prywatne inwestycje i finansowanie w krajach rozwijających się, jeżeli są odpowiednio uregulowane, mogą przyczynić się do wspierania lokalnych przedsiębiorstw i gospodarek lokalnych oraz zapewnić godziwe miejsca pracy; w tym celu uznaje, że stosowanie mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami powinno uwzględniać zestaw jasnych wytycznych, tak by ukierunkować wsparcie publiczne tylko do tych inwestycji sektora prywatnego, które przynoszą pozytywne wyniki w zakresie rozwoju i są zgodne z zasadami odpowiedzialnego finansowania;
 2. wzywa zwłaszcza Komisję Europejską, która wyraziła wolę znacznie szerszego stosowania łączenia pożyczek z dotacjami w nadchodzących latach w kontekście współpracy AKP–UE, by wdrożyła zalecenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie łączenia pożyczek z dotacjami oraz by oceniła mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami, zwłaszcza pod względem rozwoju i dodatkowości finansowej, przejrzystości oraz rozliczalności;
 3. z zadowoleniem przyjmuje trwające prace na rzecz poprawy zarządzania instrumentami łączonymi UE, co pozwoli na maksymalizację efektu dźwigni i dodatkowości finansowanych projektów; podkreśla, że Komisja Europejska powinna poprawić monitorowanie sposobów wykorzystywania unijnych dotacji;
 4. uważa, że łączenie pożyczek z dotacjami jest stopniowe i konsekwentne pod względem wielkości przydzielanych środków oraz proporcji między pożyczkami a dotacjami, i zwraca uwagę, że dzięki temu kraje mogą otrzymywać finansowanie bez nadmiernego zadłużania się;
 5. zwraca uwagę, że dotychczasowe doświadczenie wskazuje, że nieudolnie wynegocjowane umowy PPP mogą zwiększać zadłużenie państwa, ponieważ ryzyko finansowe jest często w nieproporcjonalnie dużym stopniu ponoszone przez sektor publiczny, podczas gdy zyski czerpie głównie sektor prywatny; wzywa do zwiększenia pomocy technicznej dla rządów krajów partnerskich w tworzeniu solidnych ram regulacyjnych dotyczących odpowiedzialnego finansowania, co obejmie też zwrot kosztów i podział korzyści;
 6. podkreśla, że łączenie pożyczek z dotacjami jest stosowane głównie w sektorze energetycznym, transportowym, wodnym i teleinformatycznym oraz że należałoby je rozszerzyć również na takie obszary, jak infrastruktura, mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), rolnictwo i sektor społeczny;
 7. wskazuje, że stosowanie mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami powinno koncentrować się na projektach, które mogą mieć największy wpływ na trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu;

8. zauważa, że mechanizm łączenia pożyczek z dotacjami w jego obecnej formie obejmuje łączenie dotacji publicznych z pożyczkami udzielanymi przez instytucje finansowe i innymi mechanizmami podziału ryzyka, umożliwiając finansowanie projektów mimo ograniczeń budżetowych w okresie kryzysu finansowego; podkreśla, że PPP nie powinny być wykorzystywane do dotowania zlokalizowanych na północy firm międzynarodowych, które mogą uzyskać dostęp do alternatywnych źródeł finansowania;
9. jest zdania, że każda decyzja o promowaniu stosowania PPP poprzez łączenie pożyczek z dotacjami w krajach rozwijających się powinna być oparta na dokładnej ocenie stosowanych mechanizmów oraz wnioskach wyciągniętych z wcześniejszych doświadczeń; w tym kontekście podkreśla, że istniejące badania wskazują, że zdecydowana większość PPP nie jest oparta na solidnej analizie skutków, a jednocześnie istnieją słabe dowody na ich dobre wyniki w dziedzinie rozwoju;
10. podkreśla, że agencje rozwoju muszą dopilnować, by publiczne finansowanie na rzecz rozwoju było wykorzystywane do wspierania rozwoju lokalnych sieci gospodarczych w krajach rozwijających się; podkreśla w szczególności, że PPP powinny budować potencjał krajowych MMŚP;
11. podkreśla, że w celu optymalnego wykorzystania potencjału łączenia pożyczek z dotacjami należy wprowadzić przejrzyste procedury korzystania z mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami w celu zapewnienia skutecznego zarządzania i odpowiedzialności ze strony krajów będących beneficjentami i innych zainteresowanych podmiotów; uważa, że przejrzyste działania powinny stanowić podstawę należytej rozliczalności;
12. podkreśla, że łączenie pożyczek z dotacjami nie rozwiązuje wszystkich problemów związanych z finansowaniem ani nie gwarantuje automatycznie trwałych skutków zgodnie z celami kraju będącego beneficjentem, w szczególności w odniesieniu do potrzeb sektorów społecznych; w tym kontekście ostrzega przed wykorzystywaniem pożyczek dotowanych do inwestowania w sektory społeczne, takie jak ochrona zdrowia czy edukacja, ponieważ może to utrudnić świadczenie usług w interesie ogólnym, zwłaszcza w przypadku słabszych grup społecznych; podkreśla, że ograniczone publiczne środki pomocowe powinny wspierać inwestycje publiczne w krajach przyjmujących, od których nie oczekuje się osiągnięcia zysków finansowych w krótkiej lub średniej perspektywie;
13. podkreśla, że mechanizmy łączenia pożyczek z dotacjami – choć przynoszą korzyści finansowe i niefinansowe – mogą również nieść ze sobą poważne ryzyko związane z kwestią zaangażowania, zadłużenia i kosztów alternatywnych, a także mogą budzić wątpliwości związane z ich skutecznością i wpływem, dodatkowo zasobów i zakłóceniami rynku;
14. zauważa, że dostęp do finansowania i instrumentów podziału ryzyka w krajach rozwijających się jest istotnym warunkiem funkcjonowania mechanizmów łączenia pożyczek z dotacjami; wzywa zatem do utworzenia mechanizmu podziału ryzyka we współpracy z europejskimi instytucjami finansowania rozwoju, a także z krajowymi i regionalnymi agencjami, w celu zwiększenia inwestycji publiczno-prywatnych, szczególnie w takich obszarach, jak odnawialne źródła energii, budownictwo, transport i infrastruktura publiczna, które charakteryzują się wysokimi kosztami wstępnymi inwestycji, wysoką ekspozycją na ryzyko i często nieuczciwą konkurencją międzynarodową;
15. podkreśla znaczenie rozwoju PPP w procesie łączenia pożyczek z dotacjami, a także znaczenie zapewnienia przestrzeni dla dialogu politycznego i uzgadniania projektów między Unią Europejską a państwami AKP w dążeniu do osiągnięcia celów rozwoju i skuteczności pomocy, zapewniając tym samym jasne, stabilne i bezpieczne warunki, dobre rządzenie i skuteczne rozstrzygnięcie sporów;
16. zachęca państwa AKP do wzmocnienia ram prawnych niezbędnych do wspierania PPP w ramach mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami;
17. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP–UE, Parlamentowi Europejskiemu, Komisji Europejskiej, Radzie Europejskiej, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrykańskiemu, parlamentom regionalnym i narodowym oraz organizacjom regionalnym mającym związki z państwami AKP, a także Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu.

REZOLUCJA ⁽¹⁾**w sprawie wyzwań i możliwości w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w państwach AKP**

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE,

- obradując w Suwie (Fidži) w dniach 15–17 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając art. 18 ust. 1 Regulaminu,
 - uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r. ⁽²⁾ („umowa z Kotonu”), zmienioną po raz pierwszy w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. ⁽³⁾ i po raz drugi w Wagadugu w dniu 22 czerwca 2010 r. ⁽⁴⁾, w szczególności jej art. 25 ust. 1 lit. a) dotyczący poprawy kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach,
 - uwzględniając milenijne cele rozwoju (MCR), w szczególności cel 2A – zapewnienie powszechnego nauczania na poziomie podstawowym, cel 3A – wyeliminowanie nierównego dostępu płci do edukacji na poziomie podstawowym i średnim, najlepiej do 2005 r., a na wszystkich szczeblach kształcenia do 2015 r.,
 - uwzględniając Konwencję Unesco w sprawie zwalczania dyskryminacji w dziedzinie oświaty,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 25 października 2012 r. w sprawie sprawozdania UE za rok 2011 w sprawie spójności polityki na rzecz rozwoju ⁽⁵⁾,
 - uwzględniając fakt stworzenia ruchu Edukacja dla wszystkich (EFA) w Jomtien w Tajlandii oraz podpisania Deklaracji „Edukacja dla wszystkich” dnia 9 marca 1990 r.,
 - uwzględniając cele EFA przyjęte przez Światowe Forum Edukacyjne w Dakarze w Senegalu dnia 28 kwietnia 2000 r.,
 - uwzględniając dokument końcowy Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (Rio +20) z dnia 22 czerwca 2012 r. w Rio de Janeiro pt. „Przyszłość, jakiej chcemy”,
 - uwzględniając pięcioletnią globalną inicjatywę Sekretarza Generalnego ONZ „Edukacja przede wszystkim” z września 2012 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie w sprawie tematycznych konsultacji globalnych na temat edukacji w Agencji rozwoju po 2015 r., opublikowane we wrześniu 2013 r. przez Unesco i UNICEF,
 - uwzględniając porozumienie z Maskatu przyjęte podczas światowego spotkania ruchu „Edukacja dla wszystkich” w Maskacie w Omanie w dniu 14 maja 2014 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. prawa do edukacji Kishore Singha z dnia 24 września 2014 r.,
 - uwzględniając dokument Unii Afrykańskiej w sprawie strategii na rzecz poprawy kształcenia i szkolenia technicznego i zawodowego w Afryce z dnia 31 maja 2007 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji ds. Społecznych i Środowiska (ACP-EU/101.717/14/fin.),
- A. mając na uwadze, że w umowie z Kotonu wezwano do zwrócenia szczególnej uwagi na zagwarantowanie właściwych poziomów wydatków w sektorach socjalnych, w tym na poprawę kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach, działania mające doprowadzić do uznawania wykształcenia wyższego, ustanowienie systemów zapewniania jakości w edukacji, w tym kształceniu i szkoleniu za pośrednictwem internetu lub innych niekonwencjonalnych środków, oraz tworzenie możliwości i umiejętności technicznych;

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE w dniu 17 czerwca 2015 r. w Suwie (Fidži).

⁽²⁾ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

⁽³⁾ Dz.U. L 287 z 28.10.2005, s. 4.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 287 z 4.11.2010, s. 3.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 72 E z 11.3.2014, s. 21.

- B. mając na uwadze, że światowy ruch EFA zainicjowany w Jomtien w 1990 r, którego założenia potwierdzono w Dakarze w 2000 r., jest najistotniejszym podjętym w ostatnich dziesięcioleciach zaangażowaniem na rzecz edukacji, dzięki któremu poczyniono znaczące postępy w tym obszarze;
- C. mając na uwadze, że celem globalnej inicjatywy „Edukacja przede wszystkim” jest przyspieszenie postępów w realizacji celów EFA i MCR związanych z edukacją, w szczególności zaangażowanie szerokiego spektrum podmiotów, aby zakończyć rok 2015 ostrym finiszem, sprawienie, by program społeczny, program polityczny i agenda rozwoju były ukierunkowane na zapewnienie wysokiej jakości edukacji transformatywnej o wysokiej wartości merytorycznej, a także dążenie do zapewnienia niezbędnego finansowania edukacji poprzez konsekwentne starania na arenie światowej;
- D. mając na uwadze, że mało prawdopodobna jest realizacja agendy EFA oraz MCR związanych z edukacją do 2015 r. oraz że dalsza aktualność agendy EFA wymaga potwierdzenia, w szczególności w zakresie sześciu celów dotyczących wszystkich aspektów kształcenia podstawowego od wczesnych stadiów nauczania i umiejętności czytania i pisanie wśród dorosłych do edukacji wysokiej jakości;
- E. mając na uwadze, że istnieje związek między poziomem rozwoju gospodarczego, społecznego, kulturowego i politycznego a postępem, jaki dane państwo może osiągnąć w realizacji MCR i celów EFA; mając na uwadze, że poprawa dostępu do kształcenia i oferty edukacyjnej dla wszystkich młodych ludzi, a w szczególności dla dziewcząt i niepełnosprawnej młodzieży, może pomóc w osiągnięciu tych i innych celów rozwoju;
- F. mając na uwadze, że ponad 57 milionów dzieci i 69 milionów nastolatków w dalszym ciągu nie ma dostępu do skutecznego kształcenia podstawowego; mając na uwadze, że w 2011 r. szacowana liczba 774 milionów osób dorosłych – z czego prawie dwie trzecie to kobiety – było analfabetami, a przynajmniej 250 milionów dzieci nie umie czytać, pisać ani wykonywać podstawowych zadań arytmetycznych, nawet po co najmniej czteroletnim pobycie w szkole;
- G. mając na uwadze, że nieukończenie formalnej nauki szkolnej, niewystarczające poziomy nabycia podstawowych umiejętności oraz niska jakość i niski poziom przydatności kształcenia stanowią poważne problemy; mając na uwadze, że istnieją trwałe nierówności w zakresie dostępu, uczestnictwa i wyników w nauce na wszystkich poziomach kształcenia, w szczególności w grupach szczególnie wrażliwych i w mniejszościach;
- H. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnego sprawozdawcy ds. prawa do edukacji z 2014 r. stwierdzono, że postępująca prywatyzacja oświaty może prowadzić do marginalizacji i wyłączenia oraz do nierówności w dostępie do kształcenia dla grup już znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, takich jak dziewczęta, dzieci niepełnosprawne i mniejszości etniczne, a tym samym skutkować zwiększeniem nierówności w społeczeństwie;
- I. mając na uwadze, że brak odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej dostęp do placówek edukacyjnych i szkoleniowych uniemożliwia osobom niepełnosprawnym korzystanie z przysługującego im podstawowego prawa do nauki;
- J. mając na uwadze, że problem różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w edukacji jest szczególnie niepokojący, jako że do 2011 r. jedynie 60 % państw osiągnęło parytet płci w szkołach podstawowych, a 38 % – w szkołach średnich;
- K. mając na uwadze, że w wielu państwach AKP brakuje środków na kształcenie i szkolenie zawodowe zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym dla tego sektora, co poważnie ograniczyło postęp na rzecz zapewnienia wszystkim dostępu do edukacji o wysokiej jakości;
- L. mając na uwadze, że powszechne oraz dostępne dla wszystkich kształcenie formalne i nieformalne o wysokiej jakości ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia nierówności społecznych i wzmocnienia pozycji społeczności zmarginalizowanych i osób niedostatecznie reprezentowanych, zwłaszcza kobiet i dziewcząt, przyczyniając się tym samym do aktywnej postawy obywatelskiej, otwartego i dynamicznego życia publicznego i lepszego zarządzania demokratycznego;
- M. mając na uwadze, że wzmocnienie pozycji kobiet i dziewcząt przez edukację jest niezwykle ważne w zwalczaniu nierówności płci w społeczeństwach i powinno być kluczowym elementem polityki edukacyjnej w państwach AKP; mając natomiast na uwadze, że brak dostępu do kształcenia dla kobiet i dziewcząt skutkuje ich niedostateczną reprezentacją w życiu publicznym, społecznym i politycznym;
- N. mając na uwadze, że w niektórych państwach AKP, w szczególności w Nigerii, Kenii i państwach sąsiadujących, coraz częściej dochodzi do ataków przemocy wobec dzieci i personelu instytucji oświatowych;
- O. mając na uwadze, że od momentu przyjęcia celów EFA i MCR nastąpiły znaczące przemiany społeczno-gospodarcze i demograficzne oraz że wymogi w zakresie rodzaju i poziomu wiedzy, umiejętności i kompetencji dla gospodarek opartych na wiedzy ulegają zmianom;

- P. mając na uwadze, że ludzie młodzi są głównym adresatem kolejnej edycji celów zrównoważonego rozwoju, zwłaszcza tych służących osiągnięciu zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, pełnego i efektywnego zatrudnienia i godnej pracy dla wszystkich;
- Q. mając na uwadze, że drenaż mózgow w państwach AKP stanowi poważne wyzwanie dla gospodarek tych państw, któremu nie są one w stanie sprostać w ramach ograniczonych zasobów, jakimi dysponują;
- R. mając na uwadze, że edukacja może odegrać zasadniczą rolę nie tylko dla zrównoważenia środowiskowego, zdrowia i wzrostu gospodarczego oraz realizacji MCR w ogóle, ale także dla budowania pokoju; mając na uwadze, że edukacja – być może bardziej niż jakikolwiek inny sektor – może przynieść namacalne wczesne korzyści płynące z pokoju, od których zależy przetrwanie porozumień pokojowych; mając na uwadze, że jeżeli systemy edukacji będą sprzyjały włączeniu społecznemu, mogą tworzyć zrównoważony oraz sprawiedliwy rozwój gospodarczy, a jeżeli będą zorientowane na promowanie wzajemnego zrozumienia, tolerancji i szacunku, społeczeństwa staną się mniej podatne na konflikt siłowy;
- S. mając na uwadze, że niezbędny jest elastyczny system edukacji (szkoły, nauczyciele, uniwersytety i administratorzy), który będzie stabilny i będzie obejmował metody pozwalające sprostać zarówno zwyczajnym, jak i nadzwyczajnym wyzwaniom, oraz będzie powiązany ze stabilnym środowiskiem rodzinnym; mając na uwadze, że rodzina odgrywa podstawową rolę w rozwoju przez całe życie, w szczególności w dzieciństwie, a także w budowaniu wartości i umiejętności osobistych;
- T. mając na uwadze, że konieczne jest zapewnienie systemów edukacji uwzględniających kulturę i tradycje państw AKP, mających na celu skuteczne połączenie innowacji i tradycji oraz szkolących nauczycieli z państw AKP, którzy byłiby kompetentni, a jednocześnie staliby na straży typowych cech tych krajów;
- U. mając na uwadze, że fragmentaryczny charakter struktur zarządzania i ich niska wydajność, brak związków z rynkiem pracy oraz niska jakość kształcenia nauczycieli i niewystarczająca infrastruktura powodują, że szkolenie zawodowe nie jest w stanie poprawić sytuacji osób w zakresie rozwoju ich pełnych zdolności i wykorzystywania możliwości społecznych i możliwości zatrudnienia;
- V. mając na uwadze, że programy EDULINK oraz programy naukowo-technologiczne AKP–UE na rzecz szkolnictwa wyższego i badań finansowane przez UE w ramach dziesiątego EFR i realizowane przez sekretariat AKP stanowią doskonałą podstawę do współpracy w zakresie kształcenia i szkolenia technicznego;
- W. mając na uwadze, że aby możliwe było osiągnięcie celów dotyczących poprawy edukacji, potrzebni są nauczyciele i profesorowie posiadający niezbędne kwalifikacje; mając na uwadze, że należy zachęcać wszystkie kraje do wspierania niezbędnych struktur, aby zapewnić nauczycielom kształcenie ustawiczne, co jest kluczowym czynnikiem podniesienia poziomu edukacji;
- X. mając na uwadze, że zrównoważona organizacja sektora oświaty oraz jego zrównoważone finansowanie i zarządzanie nim mogą pomóc krajom w osiągnięciu ich celów gospodarczych i społecznych;
- Y. mając na uwadze, że sektor prywatny może wnieść wartościowy wkład w edukację, nie tylko finansując instytucje kształcenia wyższego, lecz również wspierając innowacje i przedsiębiorczość w państwach AKP;
- Z. mając na uwadze, że kształcenie jest nieodłącznie związane z włączeniem społecznym i aktywnością obywatelską;
- AA. mając na uwadze, że szkolenie ludzi młodych według zapotrzebowania sektora prywatnego może przyczynić się do osiągnięcia dwóch ważnych celów: zaoferowania ludziom młodym możliwości zatrudnienia oraz osiągnięcia wzrostu gospodarczego w państwach AKP;
1. uznaje, że istnieje duża potrzeba stworzenia nowego i perspektywicznego programu kształcenia i szkolenia dla państw AKP, który wykraczałby poza aktualne cele pod względem treści i zakresu, jak również zapewniłby ludziom lepsze zrozumienie, kompetencje i wartości, które są im niezbędne, aby sprostać wyzwaniom stojącym przed gospodarkami i społeczeństwami;
 2. podkreśla liczne korzyści z inwestowania w praktyki zawodowe o wysokiej jakości, takie jak podniesienie umiejętności zawodowych, rozwój identyfikacji zawodowej i większe możliwości zatrudnienia;
 3. uznaje, że edukacja jest wspólnym obowiązkiem rodzin i szkół, oraz wzywa do przyjęcia środków na rzecz wsparcia rodzin w ich roli jako wychowawców;

4. wzywa państwa AKP do wyeliminowania zjawiska pracy dzieci i do poprawy kształcenia poprzez ułatwienie dostępu do szkół, podniesienie jakości nauczania i ograniczenie kosztów nauki;
5. wzywa państwa AKP do zaoferowania programów kształcenia wyrównawczego, aby osoby, które tego potrzebują, mogły zdobyć w ten sposób umiejętności czytania, pisania i liczenia oraz podstawowe umiejętności przydatne w życiu;
6. przypomina, że kształcenie odgrywa kluczową rolę w wyrównywaniu szans życiowych dzieci o różnej sytuacji rodzinnej i społeczno-ekonomicznej; wzywa do pełnej realizacji sześciu celów programu „Education for All” (Edukacja dla wszystkich), z naciskiem na kształcenie podstawowe, aby rozszerzyć i poprawić kompleksową opiekę nad małymi dziećmi i ich kształcenie, w szczególności w odniesieniu do dzieci najbardziej wrażliwych i najmniej uprzywilejowanych, oraz dopilnować, by wszystkie dzieci, w szczególności dziewczynki, dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji oraz należące do mniejszości etnicznych, miały dostęp do bezpłatnego, dobrej jakości kształcenia obowiązkowego na poziomie podstawowym oraz aby miały możliwość ukończenia edukacji na tym etapie;
7. wzywa, aby realizowano potrzeby wszystkich młodych i dorosłych ludzi w zakresie uczenia się poprzez zapewnienie równego dostępu do odpowiedniej nauki i programów oferujących zdobywanie umiejętności przydatnych w życiu w celu osiągnięcia 50 % poprawy poziomów umiejętności czytania i pisania wśród osób dorosłych, w szczególności kobiet, osób o szczególnych potrzebach edukacyjnych, grup wędrownych, przesiedleńców, uchodźców i innych grup szczególnie wrażliwych, i zapewnienia równego dostępu do kształcenia podstawowego oraz kształcenia ustawicznego dla wszystkich osób dorosłych;
8. wzywa do eliminacji różnic pod względem płci w dostępie do edukacji na wszystkich poziomach, z naciskiem na zapewnienie dziewczętom pełnego i równego dostępu do dobrej jakości kształcenia i możliwości jego ukończenia; wzywa państwa AKP do zajęcia się kwestiami, takimi jak nieodpowiednie normy sanitarne i zapewnianie ochrony sanitarnej, które mogą mieć wpływ szczególnie na wskaźniki przedwczesnego kończenia nauki przez dziewczęta w wieku dojrzewania;
9. wzywa do poprawy wszystkich aspektów jakości kształcenia i do zapewnienia doskonałości, tak aby umożliwić wszystkim osobom osiągnięcie uznawanych i wymiernych efektów uczenia się, szczególnie w zakresie umiejętności czytania i pisania, umiejętności liczenia oraz podstawowych umiejętności przydatnych w życiu, które są niezbędne do osiągnięcia celów strategicznych programu MOP „Godna praca dla wszystkich”; wzywa do wprowadzenia wskaźników społecznych obrazujących osiągnięte wyniki;
10. wzywa, aby państwa AKP dążyły do osiągnięcia zrównoważonego, równego i autonomicznego rozwoju gospodarczego w celu zaspokojenia zapotrzebowania na równy dostęp do kształcenia, kształcenie dobrej jakości, umiejętność czytania i pisania wśród osób dorosłych, uczenie się przez całe życie i zdobywanie umiejętności przez wszystkich obywateli; podkreśla również potrzebę lepszego dostosowania programu kształcenia średniego do wymogów rynku pracy; w szczególności apeluje o to, by kształcenie i szkolenie techniczne i zawodowe było ukierunkowane na specyficzne potrzeby sektora nieformalnego w Afryce Subsaharyjskiej i by uwzględniało ograniczenia tego sektora, tak aby mogło ono przynosić korzyści całej gospodarce i nie było ograniczone w znacznej mierze do szkolenia na potrzeby nowoczesnego sektora przemysłowego;
11. podkreśla, że inwestycje w kształcenie i szkolenie są niezbędnym warunkiem osiągnięcia lepszej przyszłości oraz nabycia kluczowych kompetencji i nowych umiejętności, które dają ludziom nowe możliwości i stanowią fundament rozwoju gospodarczego i społecznego w perspektywie długoterminowej; podkreśla, że stworzenie nowej strategii nauczania języków mającej na celu podniesienie ogólnego poziomu wiedzy w konkretnych obszarach umiejętności ułatwi mobilność studentów;
12. wzywa, aby kształcenie było odrębnym celem w ramach szerszej Agendy rozwoju po 2015 r. oraz aby nadrzędnym celem było zapewnienie do roku 2030 równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia integracyjnego oraz możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich; zauważa w tym względzie, że kształcenie i szkolenie zawodowe będzie odgrywać kluczową rolę w zapewnianiu umiejętności umożliwiających zdobycie przyzwoitej pracy i prowadzenie przyzwoitego życia przez osoby młode i osoby dorosłe;
13. zwraca się do państw AKP o wdrożenie deklaracji z Incheon „Edukacja do 2030 r.: ku równemu dostępowi do wysokiej jakości edukacji integracyjnej i uczenia się przez całe życie” oraz przyszłego planu działania, który zostanie przyjęty jako czwarty cel zrównoważonego rozwoju na specjalnym szczycie ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r.;

14. wzywa państwa AKP do opracowania innowacyjnych strategii w celu udoskonalenia programów kształcenia nauczycieli ogólnie oraz warunków życia nauczycieli w szczególności, a także w celu zagwarantowania ich utrzymania w szkołach;
15. wzywa państwa AKP do położenia właściwego nacisku na programy nauczania przedmiotów takich jak technologia informacyjna, wychowanie obywatelskie, plastyka i wychowanie fizyczne oraz do niezbędnego ich udoskonalenia w celu wsparcia kształcenia i szkolenia zawodowego;
16. apeluje do państw AKP o zachęcanie sektora prywatnego do zaangażowania się w rozwijanie kształcenia oraz kształcenia i szkolenia zawodowego;
17. wzywa państwa AKP do zajęcia się kwestią sprawiedliwego dostępu do możliwości ukończenia kształcenia oraz kształcenia i szkolenia zawodowego wysokiej jakości dla grup społecznych zamieszkujących obszary wiejskie, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, odizolowanych i zmarginalizowanych, za pomocą różnych systemów zachęt i innych właściwych strategii;
18. wzywa państwa AKP, aby w ramach programów nauczania na poziomie podstawowym i średnim szanowały wartości kulturowe, moralne i religijne oraz inne wartości, takie jak samodzielność i niezależne myślenie, oraz aby zwalczały wszelkie formy radykalizacji ze strony pracowników dydaktycznych lub wynikające z zewnętrznych wpływów;
19. wzywa, aby państwa AKP w swoich programach edukacyjnych przewidywały rozwiązania wspólnych problemów w zakresie edukacji poprzez integrację i współpracę regionalną, w szczególności w obszarze szkolnictwa wyższego oraz szkolenia technicznego i zawodowego;
20. apeluje o dalekowzroczne społeczne i środowiskowe podejście do programów kształcenia i szkolenia w państwach AKP, uwzględniające potrzebę zaoferowania nauczania w dziedzinach zrównoważonego rozwoju oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych i nowych technologii; wzywa państwa AKP do opracowania strategii i inwestowania w edukację w dziedzinie przedsiębiorczości (zwłaszcza przedsiębiorczości społecznej), edukację w ramach zajęć pozaprogramowych i edukację nieformalną;
21. zachęca wszystkie kraje do wspierania niezbędnych struktur, aby zapewnić nauczycielom kształcenie ustawiczne, co jest kluczowym czynnikiem podnoszenia poziomu edukacji;
22. uznaje, że programy nauczania powinny uwzględniać niekorzystne sytuacje, takie jak pandemia, klęski żywiołowe, konflikty lub sytuacje pokonfliktowe, oraz powinny przygotowywać obywateli ogólnie, a dzieci i młodzież w szczególności, do odbudowy kraju lub budowania pokoju i pojednania;
23. wzywa rządy do wspierania polityki publicznej mającej na celu rekalibrację programów nauczania zgodnie z zapotrzebowaniem gospodarki lub przemysłu w gospodarce lokalnej, w tym programów nauczania sztuki i przedmiotów humanistycznych;
24. podkreśla, że dostosowanie programów nauczania do gospodarki i potrzeb rynku pracy umożliwiłoby stworzenie większych szans na zatrudnienie i rozwój osobisty oraz wzrost gospodarczy; podkreśla w tym względzie kluczową rolę, jaką kształcenie i szkolenie zawodowe odgrywa w rozwoju kraju i w przygotowywaniu obywateli do funkcjonowania na rynku pracy, ponieważ umożliwia im zdobycie umiejętności i kompetencji potrzebnych do utrzymania konkurencyjności gospodarczej;
25. apeluje o ochronę i uznanie roli wychowawców oraz wartości ich pracy;
26. wzywa do utworzenia trwałej infrastruktury na potrzeby szkolenia technicznego i zawodowego dla realizacji celu, jakim jest zapewnienie wysoko wykwalifikowanym obywatelom łatwego przejścia od kształcenia do zatrudnienia, a także apeluje o wprowadzenie do krajowych strategii na rzecz umiejętności programów szkoleniowych dla nauczycieli, przy uwzględnieniu powstających technologii i przemysłu, z myślą o zagwarantowaniu włączenia przedsiębiorczości do tych programów; uważa, że rozwojowi międzynarodowego, konkurencyjnego rynku pracy musi towarzyszyć poszanowanie godności ludzkiej; uznaje rosnące znaczenie partnerstw publiczno-prywatnych dla osiągnięcia powszechnych celów edukacyjnych;
27. apeluje o środki ułatwiające przejście od kształcenia do środowiska pracy, które wspierałyby przedsiębiorczość, przy czym należy uwzględnić cechy charakterystyczne struktur gospodarczych państw AKP i położyć nacisk na małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorstwa rodzinne oraz szukanie innowacyjnych sposobów na umożliwienie im podtrzymania lokalnych tradycji i cech typowych;

28. wzywa UE i rządy państw AKP do rozważenia wprowadzenia systemów służących zacieśnieniu współpracy transgranicznej, regionalnej i współpracy z państwami członkowskimi UE, które ułatwiałyby wymianę nauczycieli w celu poznania najlepszych praktyk i przyczyniłyby się do utrzymania umiejętności w kraju, a tym samym byłyby odpowiedzią na problem drenażu mózgów;
29. podkreśla, że kształcenie i szkolenie zawodowe może dać osobom zmarginalizowanym możliwość ponownego podjęcia nauki; podkreśla, że zastosowanie szkoleń pozaszkolnych, skupionych na rynku pracy i ściśle powiązanych z lokalnym rynkiem pracy oraz obejmujących kształcenie formalne i pozaformalne, może stanowić wiarygodną alternatywę dla osób uczących się, które są mniej ukierunkowane na środowisko akademickie;
30. wzywa, aby w krajowych strategiach w zakresie kształcenia i szkolenia uwzględniono działania na rzecz zapobiegania drenażowi mózgów, w tym odpowiednie zachęty w postaci wynagrodzenia, mieszkania lub innych uprawnień, mające na celu skłonienie wykwalifikowanych pracowników dydaktycznych i stażystów korzystających z programów szkolenia zawodowego do pozostania w państwach pochodzenia lub do powrotu do nich, dzięki czemu wniosą wkład do swojego społeczeństwa i swojej gospodarki, a nie poddadzą się pokusie pracy za granicą w krajach rozwiniętych, a także wzywa, aby partnerstwo AKP–UE odegrało zasadniczą rolę w podejmowaniu tego wyzwania w państwach AKP;
31. uznaje potrzebę zmobilizowania dodatkowych środków finansowych na rozwój edukacji publicznej w państwach AKP, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej, gdzie istnieje konieczność upowszechnienia kształcenia średniego, zaoferowania osobom, które nie ukończyły szkoły podstawowej, programów kształcenia wyrównawczego, stawienia czoła stałemu gwałtownemu wzrostowi populacji oraz zajęcia się kwestią jakości i znaczenia kształcenia; uznaje, że zwiększenie dochodów rządowych za pomocą opodatkowania jest wyzwaniem dla gospodarek w znacznej mierze opartych na rolnictwie, które generują bardzo wąską podstawę opodatkowania; wzywa w związku z tym UE do zacieśnienia współpracy z państwami AKP w dziedzinie podatków, tak aby umożliwić im lepszą mobilizację zasobów publicznych; w tym celu wzywa również UE między innymi do: odegrania wiodącej roli w ukróceniu praktyk unikania opodatkowania i uchylania się od opodatkowania; do zapewnienia – podczas negocjacji konwencji podatkowych i umów inwestycyjnych – sprawiedliwego podziału praw do nakładania podatku oraz do umożliwienia państwom AKP nakładania podatku na eksport surowców itp., aby mogły one zwiększyć swoją przestrzeń fiskalną w celu podwyższenia wydatków na edukację w ogólnych budżetach publicznych;
32. wzywa państwa AKP do wyodrębnienia części swoich krajowych budżetów dla sektorów edukacji podstawowej i średniej;
33. potępia wszelkie działania podejmowane w celu uniemożliwiania dzieciom uczęszczania do szkół, w szczególności akty terrorystyczne organizacji Boko Haram, której nazwa w dosłownym tłumaczeniu brzmi „zachodnia edukacja jest zabroniona”, ponieważ głównym celem tej grupy jest niszczenie możliwości edukacji dla dzieci, w szczególności dla dziewczynek, w północnej Nigerii oraz w krajach sąsiadujących w regionie, na które organizacja rozszerza swoje działania; ubolewa nad ofiarami śmiertelnymi ataku terrorystycznego na uniwersytecie w Garissie w Kenii i apeluje o skoordynowane działania na szczeblu międzynarodowym w celu zwalczania tej plagi i wszelkich form terroryzmu, aby bronić prawo do edukacji;
34. w związku z faktem, że niewystarczająca liczba szkół, słabo wykwalifikowani nauczyciele oraz przestarzałe programy nauczania i wyposażenie już skutkują pogorszeniem jakości i znaczenia kształcenia średniego w Afryce Subsaharyjskiej, zauważa, że ograniczenia po stronie popytu, takie jak niemożność opłacenia czesnego za szkołę, doprowadziły do tego, że zwłaszcza kształcenie na poziomie ponadgimnazjalnym jest niedostępne dla znacznej części ludności; uznaje, że w kontekście ograniczonego finansowania edukacji publicznej kształcenie i szkolenie oferowane przez instytucje prywatne może zmniejszyć wydatki na edukację; zauważa jednak zagrożenia związane z nasileniem się różnic między niewystarczająco dofinansowanymi szkołami publicznymi działającymi głównie na obszarach wiejskich i w środowisku ubogich rodzin a szkołami prywatnymi kształcącymi zamożniejsze rodziny w miastach; ostrzega zatem państwa AKP przed rozwojem systemu edukacyjnego dwóch prędkości z udziałem finansowania prywatnego, co może doprowadzić do pogłębienia nierówności, a także zaleca uprzywilejowanie finansowania publicznego; wzywa również UE do zwiększenia wsparcia dla publicznego kształcenia średniego w postaci oferowania kształcenia akademickiego oraz szkoleń w zakresie umiejętności technicznych i zawodowych;
35. pochwała prace organów unijnych i państw AKP nad wdrażaniem programów EDULINK oraz programów naukowo-technologicznych AKP i wzywa, aby doświadczenia płynące z tych inicjatyw wykorzystano w innych obszarach kształcenia i szkolenia zawodowego i technicznego w ramach 11. EFR;
36. zachęca rządy państw AKP do traktowania edukacji jako priorytetowego sektora w procesie programowania w ramach 11. EFR w odniesieniu do przydziałów krajowych, regionalnych i przydziałów w obrębie państw AKP, a także wzywa do włączania edukacji podstawowej do wszystkich obszarów współpracy rozwojowej;

37. zwraca się do instytucji szkolnictwa wyższego w państwach AKP do czynnego uczestnictwa w unijnych programach Erasmus+, zwłaszcza w odniesieniu do projektów budowy potencjału mających na celu rozwój i reformę systemów i instytucji szkolnictwa wyższego poprzez podnoszenie ich jakości i znaczenia oraz wspieranie współpracy regionalnej i zwiększanie zbieżności;
38. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą reformy jej programów kształcenia i szkolenia zawodowego dla krajów rozwijających się i innych projektów związanych z kształceniem i szkoleniem zawodowym w celu wprowadzenia nowej strategii w oparciu o informacje o rynku pracy, partnerstwo publiczno-prywatne i lepsze rządzenie, zapewniając zrównoważony rozwój i wspierając małe przedsiębiorstwa, zwłaszcza aby zachowywały specyfikę i wartości państw AKP, przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska i zapewnieniu wysokiej jakości miejsc pracy, które nie dyskryminują, lecz promują udział obu płci w rynku pracy;
39. apeluje o projekty służące tworzeniu miejsc pracy dzięki stałej wymianie między światem kształcenia a środowiskiem pracy;
40. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie Ministrów AKP–UE, Parlamentowi Europejskiemu, Komisji Europejskiej, prezydencji Rady Unii Europejskiej, Unii Afrykańskiej, Parlamentowi Panafrkańskiemu, Unesco i Funduszowi ONZ na rzecz Dzieci.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie klęski żywiołowej w Vanuatu (i krajach sąsiadujących): wyjście z sytuacji, w tym współpraca regionalna

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE,

- obradując w Suwie (Fidži) w dniach 15–17 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając umowę o partnerstwie AKP–UE podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r. i zmienioną dnia 25 czerwca 2005 r. i dnia 22 czerwca 2010 r. (zwaną dalej „umową z Kotonu”), w szczególności jej art. 32,
- uwzględniając art. 208 i 214 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności,
- uwzględniając Konsensus europejski w sprawie rozwoju z dnia 20 grudnia 2005 r.,
- uwzględniając Konsensus europejski w sprawie pomocy humanitarnej z dnia 18 grudnia 2007 r.,
- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokół z Kioto do tej konwencji,
- uwzględniając deklarację milenijną ONZ z dnia 8 września 2000 r., która ustanawia milenijne cele rozwoju (MCR) jako kryteria ustalone wspólnie przez społeczność międzynarodową w celu wyeliminowania ubóstwa,
- uwzględniając Plan działania z Hyogo na lata 2005–2015: Budowanie odporności krajów i społeczności na klęski żywiołowe, przyjęty na Światowej Konferencji na temat Zapobiegania i Ograniczania Skutków Katastrof, która odbyła się w styczniu 2005 r. w Kobe (Japonia),
- uwzględniając ramy działania z Sendai na rzecz redukcji ryzyka klęsk żywiołowych w okresie 2015–2030, przyjęte na Światowej Konferencji ONZ na temat Zapobiegania i Ograniczania Skutków Katastrof, która odbyła się w dniach 14–18 marca 2015 r. w Sendai (Japonia),

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE w dniu 17 czerwca 2015 r. w Suwie (Fidži).

- uwzględniając deklarację z Niue w sprawie zmiany klimatu, przyjętą na szczycie Forum Wysp Pacyfiku, który odbył się dnia 19 sierpnia 2008 r. w Alofi (Niue); deklarację państw Forum Wysp Pacyfiku i Unii Europejskiej w sprawie zmiany klimatu z dnia 7 listopada 2008 r. oraz ramy na rzecz regionalizmu na obszarze Oceanu Spokojnego przyjęte przez przywódców państw Forum Wysp Pacyfiku w Palau w maju 2014 r.,
 - uwzględniając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie międzynarodowej strategii na rzecz ograniczania zakresu klęsk żywiołowych oraz jego rezolucję w sprawie przyspieszonych metod działań względem małych rozwijających się państw wyspiarskich (SIDS) z dnia 14 listopada 2014 r.,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 maja 2006 r. – „Stosunki UE z wyspami Pacyfiku – Strategia na rzecz zacieśnionego partnerstwa” (COM(2006) 248) – oraz wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa zatytułowany „W kierunku odnowionego partnerstwa na rzecz rozwoju między UE a regionem Pacyfiku” (JOIN(2012)006),
 - uwzględniając komunikat Komisji do Rady i Parlamentu Europejskiego z dnia 18 września 2007 r. – „Stworzenie światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych”(COM(2007) 540),
 - uwzględniając prace realizowane w ramach programu AKP–UE na rzecz zmniejszania ryzyka klęsk żywiołowych,
 - uwzględniając ocenę potrzeb po klęsce żywiołowej przeprowadzoną pod kierownictwem rządu Vanuatu w kwietniu 2015 r. oraz plan działania w sytuacjach wyjątkowych przygotowany dla Vanuatu przez Biuro ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (UNOCHA) we współpracy z partnerami prowadzącymi działania humanitarne,
 - uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącego Komisji Europejskiej/wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 14 marca 2015 r. w sprawie sytuacji w Vanuatu,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2008 r. w sprawie stworzenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych⁽¹⁾, rezolucję z dnia 4 lutego 2009 r. pt. „2050: przyszłość zaczyna się dziś – zalecenia dla przyszłej zintegrowanej polityki ochrony klimatu UE”⁽²⁾, rezolucję z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie planu działania prowadzącego do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.⁽³⁾, rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie podejścia UE do kwestii odporności na katastrofy i ograniczenia ryzyka ich występowania w krajach rozwijających się: wyciąganie wniosków z kryzysu bezpieczeństwa żywnościowego⁽⁴⁾, rezolucję z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030⁽⁵⁾ oraz rezolucję z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu z 2014 r.⁽⁶⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 1 kwietnia 1999 r. w sprawie zmian klimatu i małych wyspiarskich państw rozwijających się w kontekście ram współpracy AKP–UE, swoją rezolucję z dnia 19 listopada 2005 r. w sprawie przyczyn i konsekwencji klęsk żywiołowych, swoją rezolucję w sprawie katastrof naturalnych w państwach AKP: finansowania ze środków UE gotowości (fundusze EFR) i pomocy w razie klęsk (fundusze ECHO), przyjętą w dniu 22 listopada 2007 r., a także swoją rezolucję z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie społecznych i środowiskowych skutków zmiany klimatu w krajach AKP,
 - uwzględniając art. 18 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniach 13 i 14 marca 2015 r. cyklon Pam nawiedził Vanuatu, stając się najgroźniejszym tropikalnym cyklonem, jaki kiedykolwiek uderzył w ten kraj;
- B. mając na uwadze, że cyklon spowodował liczne ofiary śmiertelne, a skutki jego odczuło prawie trzy czwarte ludności tego kraju, ponieważ zniszczył on lub uszkodził mienie prywatne i infrastrukturę, w tym sieci elektryczne i łączności, a także zakłócił świadczenie podstawowych usług społecznych, jak opieka zdrowotna czy edukacja;

⁽¹⁾ Dz.U. C 15 E z 21.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 67 E z 18.3.2010, s. 44.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0086.

⁽⁴⁾ P7_TA-PROV(2013)0578.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0094.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0063.

- C. mając na uwadze, że cyklon spowodował również poważne szkody w uprawach oraz infrastrukturze do hodowli zwierząt gospodarskich i połowów, co według Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu w Vanuatu; mając na uwadze, że tysiące ludzi pozbawiono dostępu do bezpiecznej wody pitnej w kraju, który cierpi z powodu poważnych niedoborów wody;
- D. mając na uwadze, że cyklon Pam zniszczył również infrastrukturę społeczno-ekonomiczną państw wyspiarskich Tuvalu, Wysp Salomona i Kiribati, co negatywnie wpływa na zdrowie i środki do życia ludności tych krajów;
- E. mając na uwadze, że geografia Vanuatu, które obejmuje ponad 80 małych wysp, utrudnia operacje pomocowe i szacowanie szkód;
- F. mając na uwadze, że grupy szczególnie wrażliwe, jak kobiety, dzieci i osoby niepełnosprawne, zazwyczaj najbardziej cierpią wskutek klęsk żywiołowych;
- G. mając na uwadze, że społeczność międzynarodowa na moralny obowiązek zapewnienia krajom dotkniętym cyklonem Pam wsparcia humanitarnego i finansowego, w tym również logistycznego i operacyjnego;
- H. mając na uwadze, że dnia 30 kwietnia 2015 r. służby monitorowania finansowego UNOCHA zarejestrowały wkład finansowy w wysokości 33,4 mln USD, który realizuje wyznaczone cele i obejmuje fundusze pochodzące od UE i jej państw członkowskich, innych partnerów działających na rzecz rozwoju i międzynarodowych instytucji finansowych oraz z darowizn przekazanych przez osoby prywatne;
- I. mając na uwadze, że na okres 2014–2020 UE przydzieliła około 31 mln EUR dla Vanuatu w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, z naciskiem na rozwój obszarów wiejskich w krajowym programie orientacyjnym;
- J. mając na uwadze, że klęski żywiołowe, takie jak cyklon Pam, ukazują niestabilność i bardzo słabą pozycję gospodarek małych rozwijających się państw wyspiarskich (SIDS) oraz podkreślają fakt, że należy zwrócić większą uwagę na ich potrzeby w zakresie budowania odporności;
- K. mając na uwadze, że kraje rozwijające się, zwłaszcza SIDS, przyczyniły się do zmiany klimatu w najmniejszym stopniu, a ponoszą jej najpoważniejsze konsekwencje społeczne i środowiskowe;
- L. mając na uwadze, że miliony ludzi na świecie są zmuszone przez klęski żywiołowe, w tym katastrofy klimatyczne, do migracji, co powoduje eskalację kryzysów humanitarnych, szybką urbanizację i powiązane z nią rozrastanie się dzielnic nędzy, a także do zastoju w rozwoju w krajach AKP; mając na uwadze, że nie istnieje oficjalny status w zakresie azylu dla tych migrantów;
- M. mając na uwadze, że podnoszenie się poziomu mórz, wyższe temperatury, coraz bardziej ekstremalne zdarzenie pogodowe spowodowane zmianą klimatu będą miały ogromny wpływ na przybrzeżne i morskie ekosystemy, różnorodność biologiczną, zasoby wody i gleby, dostawy żywności i środki utrzymania ludności w regionie Pacyfiku, co negatywnie odbije się na wroście PKB w krajach Pacyfiku;
- N. mając na uwadze, że kwestie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej były omawiane na konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP20) w 2014 r.; mając na uwadze, że konkluzje z COP20 powinny posłużyć za ramy dla konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP21), która odbędzie się w grudniu 2015 r. w Paryżu;
- O. mając na uwadze, że zmiana klimatu i degradacja środowiska utrudniają realizację celów zrównoważonego rozwoju określonych na konferencji Rio+;
- 1. składa najgłębsze wyrazy współczucia krajom, które ucierpiały wskutek cyklonu Pam, oraz rodzinom osób, które straciły życie, a także wyraża solidarność z rannymi i osobami, które straciły dach nad głową w wyniku spowodowanych zniszczeń; wyraża szczery podziw dla wszystkich pracowników pomocy humanitarnej za działania podjęte w następstwie cyklonu;

2. wyraża uznanie dla rządu i obywateli Vanuatu za ogromny wysiłek, jaki włożyli w przewyższanie dewastacyjnych skutków cyklonu; z zadowoleniem przyjmuje sfinalizowanie oceny potrzeb po klęsce żywiołowej, która umożliwia kontynuowanie skoordynowanego i terminowego programu odbudowy; wyraża uznanie w związku z pomocą udzieloną jak na razie przez darczyńców międzynarodowych, która obejmuje wkłady finansowe przekazane w sytuacji wyjątkowej przez Unię Europejską, grupę państw AKP, Narody Zjednoczone i inne organizacje międzynarodowe, a także inne kraje rozwinięte i międzynarodowe instytucje finansowe;
3. nalega, aby społeczność międzynarodowa kontynuowała i zwiększyła mobilizację zasobów potrzebnych do odbudowy infrastruktur uszkodzonych przez cyklon Pam w Vanuatu, Tuvalu, na Wyspach Salomona i w Kiribati, a także by uczyniła to w sposób skoordynowany i skuteczny;
4. przypomina, że pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych na odbudowę Vanuatu powinna skupić się na pilnych i krytycznych obszarach, jak dostęp do wody pitnej, infrastruktura sanitarna, bezpieczeństwo żywności, nauka szkolna, mieszkalnictwo oraz infrastruktura i systemy komunikacyjne;
5. podkreśla, że niezwykle ważne jest teraz, aby darczyńcy międzynarodowi skutecznie koordynowali działania humanitarne, jako że główny nacisk przesuwają się na długoterminową odbudowę i rozwój, wzrost gospodarczy, rozwój rolnictwa, zwłaszcza na obszarach wiejskich, oraz wsparcie odbudowy sektora turystyki;
6. podkreśla, że łączenie pomocy doraźnej, odbudowy i rozwoju powinno być głównym elementem krajowego programu orientacyjnego UE w tym kraju, ze specjalnym naciskiem na odporność, tak aby pomóc wypełnić luki operacyjne i finansowe pomiędzy fazą pomocy doraźnej a fazą rozwoju; zwraca się do Komisji o dopilnowanie, by jej wsparcie było dostosowane do regionalnych i krajowych priorytetów Pacypiku oraz wspierało istniejące regionalne i krajowe mechanizmy dystrybucji;
7. jednocześnie wzywa rząd Vanuatu i rządy małych państw wyspiarskich do poddania przeglądowi ich krajowych planów rozwoju, strategii na rzecz ograniczania ubóstwa oraz polityki i strategii sektorowych w celu uwzględnienia w nich środków w obszarach takich jak przystosowanie się do zmiany klimatu i planowanie w zakresie budownictwa, które mogą przyczynić się do zapobiegania konsekwencjom klęsk żywiołowych i ich ograniczania;
8. podkreśla potrzebę rozwijania skoordynowanych podejść regionalnych i wymiany dobrych praktyk, przy wykorzystaniu wiedzy lokalnej i tradycyjnej, gdyż jest to główne narzędzie zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, zapewniania szybkiej i skutecznej reakcji na klęskę żywiołową oraz zwalczania zmiany klimatu, między innymi w kontekście ram działania wysp Pacypiku dotyczących zmiany klimatu;
9. wzywa społeczność międzynarodową do określenia istniejących luk prawnych w odniesieniu do ochrony migrantów ekologicznych oraz zaradzenia im; sugeruje, że przepisy i umowy dotyczące udzielania azylu na szczeblu regionalnym lub międzynarodowym powinny być rozpatrywane z uwzględnieniem niezwykle trudnej sytuacji państw wyspiarskich, którym grozi zatopienie; zwraca również uwagę, że należy opracować i wdrożyć instrumenty mające na celu ochronę tożsamości, kultury i tradycji migrantów ekologicznych; zwraca uwagę na inicjatywę nansenowską, która ma na celu przygotowanie kompromisu dotyczącego programu ochrony przesiedleńców w związku z klęskami żywiołowymi i zmianą klimatu, oraz wzywa UE do uczestniczenia w tym procesie;
10. popiera konkluzje ram działania z Sendai na rzecz redukcji ryzyka klęsk żywiołowych w okresie 2015–2030, gdyż stanowią one istotny krok ku rozwiązaniu problemu coraz większego wpływu katastrof i ich złożonego charakteru; podkreśla konieczność realizacji celów przyjętych na konferencji w Sendai, zwłaszcza konieczność publicznego finansowania i dokonywania inwestycji w zakresie infrastruktury służącej zapobieganiu zagrożeniom naturalnym, jak również w obszarze transportu, zdrowia, dostępu do wody pitnej i edukacji, aby zapobiec nowej katastrofie humanitarnej w regionie;
11. apeluje o to, by lokalni producenci mieli dostęp do sprzętu gospodarskiego, niezmodyfikowanych genetycznie materiałów siewnych i odmian roślin odpowiadających klimatowi i warunkom produkcji w Vanuatu, tak by kraj mógł wznowić produkcję rolną jak najszybciej i zapewnić sobie bezpieczeństwo żywności;

12. przypomina, że zmiana klimatu nie stanowi odrębnej kwestii związanej ze środowiskiem, ale jest powiązana z programem na rzecz rozwoju, któremu UE i państwa Pacyfiku powinny nadać priorytetowe znaczenie; podkreśla, że choć kraje rozwijające się, zwłaszcza SIDS, przyczyniły się do zmiany klimatu w najmniejszym stopniu, to one ponoszą jej najpoważniejsze konsekwencje społeczne i środowiskowe; podkreśla, że zmiana klimatu stanowi poważne zagrożenie dla ograniczania ubóstwa w regionie Pacyfiku i negatywnie wpływa na rolnictwo, rybołówstwo i rafy koralowe, turystykę oraz handel;
13. zwraca się w tym kontekście do państw AKP i państw członkowskich UE o dopilnowanie, by w Agendzie rozwoju po 2015 roku zareagowano na potrzeby małych rozwijających się państw wyspiarskich AKP, zwłaszcza jeśli chodzi o wpływ zmiany klimatu i budowanie odporności na klęski żywiołowe;
14. podkreśla, że główne kraje emitujące gazy cieplarniane na świecie powinny podjąć pilne działania w celu określenia celów i podjęcia zobowiązań dotyczących znacznego ograniczenia ich emisji, a także wspierać kraje w najtrudniejszej sytuacji w przystosowywaniu się do zmiany klimatu i w radzeniu sobie z jej skutkami;
15. podkreśla, że konferencja COP 21 stanowi niezwykłą okazję do zajęcia się zmianą klimatu i nawiązania do prac ONZ nad Agendą rozwoju po 2015 roku; zwraca się zatem do grupy państw AKP, państw członkowskich UE i do Komisji o wyraźne skupienie się na konferencji COP21 w Paryżu na zmianie klimatu oraz gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i zmniejszaniu ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi;
16. zachęca partnerów w dziedzinie rozwoju i sektor prywatny do zwiększenia technicznego i finansowego wsparcia (również dzięki innowacyjnym mechanizmom finansowania) dla starań wyspiarskich krajów Pacyfiku na rzecz przejścia na alternatywne i odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną, zrównoważony transport, ochronę ekosystemu oraz rozwój i transfer technologii służących przeciwdziałaniu zmianie klimatu i przystosowaniu się do niej, zwłaszcza w rolnictwie i gospodarce wodnej;
17. apeluje do państw AKP, a zwłaszcza do SIDS AKP, o ustanowienie mechanizmów angażowania sektora publicznego i prywatnego oraz organizacji pozarządowych w działania na rzecz gotowości na wypadek klęsk żywiołowych i łagodzenia ich skutków, w pomoc doraźną i interwencje oraz w odbudowę po klęsce żywiołowej;
18. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Radzie Ministrów AKP–UE, Komisji Europejskiej, prezydencji Rady Unii Europejskiej, rządowi krajowemu i parlamentom narodowym państw członkowskich UE i państw AKP, prezydentowi Vanuatu i przewodniczącemu Parlamentu Vanuatu, dyrektorowi generalnemu Sekretariatu Wspólnoty Pacyfiku i dyrektorowi generalnemu Sekretariatu Regionalnego Programu Środowiskowego Pacyfiku.

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie sytuacji w Republice Środkowoafrykańskiej

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE,

- obradując w Suwie (Fidži) w dniach 15–17 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając art. 18 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając zmienioną umowę z Kotonu,

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP–UE w dniu 17 czerwca 2015 r. w Suwie (Fidži).

- uwzględniając porozumienie z Libreville z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie rozwiązania kryzysu polityczno-wojskowego w Republice Środkowoafrykańskiej, podpisane pod egidą szefów państw i rządów Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Środkowej (ECCAS), które określa etapy prowadzące do zakończenia kryzysu w Republice Środkowoafrykańskiej,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2088 (2013) z dnia 24 stycznia 2013 r., 2121 (2013) z dnia 10 października 2013 r., 2127 (2013) z dnia 5 grudnia 2013 r., 2134 (2014) z dnia 28 stycznia 2014 r., 2149 (2014) z dnia 10 kwietnia 2014 r., 2181 (2014) z dnia 21 października 2014 r., 2196 (2015) z dnia 22 stycznia 2015 r., 2212 (2015) z dnia 26 marca 2015 r. oraz 2217 (2015) z dnia 28 kwietnia 2015 r.,
- uwzględniając oświadczenie S/PRST/2014/28 przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 18 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając pismo z dnia 29 stycznia 2015 r. skierowane przez Sekretarza Generalnego ONZ do przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ,
- uwzględniając 7 239. posiedzenie Rady Bezpieczeństwa ONZ, które odbyło się dnia 9 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe Międzynarodowej Komisji Śledczej do spraw Republiki Środkowoafrykańskiej z dnia 19 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając ustanowienie w maju 2013 r. międzynarodowej grupy kontaktowej ds. Republiki Środkowoafrykańskiej, której zadaniem jest koordynowanie działań podejmowanych na szczeblu regionalnym, kontynentalnym i międzynarodowym w celu wypracowania trwałego rozwiązania powracających problemów tego kraju,
- uwzględniając konkluzje z siódmego posiedzenia międzynarodowej grupy kontaktowej, które odbyło się w Brazzaville (Republika Konga) w dniu 16 marca 2015 r.,
- uwzględniając komunikat prasowy Komisji Europejskiej z dnia 16 lutego 2015 r. zatytułowany „EU boosts humanitarian aid to EUR 156 million in 2015 to meet the increasing needs in the Sahel region” (UE zwiększa pomoc humanitarną do 156 mln EUR w 2015 r., aby zaspokoić coraz większe potrzeby w regionie Sahelu),
- uwzględniając komunikat prasowy wydany przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju w dniu 8 czerwca 2015 r. zatytułowany „USD 21 million needed as a matter of urgency for the elections in the Central African Republic” (Kwota 21 mln USD pilnie potrzebna na wybory w Republice Środkowoafrykańskiej),
- uwzględniając międzynarodową konferencję na temat Republiki Środkowoafrykańskiej, której temat brzmiał „From humanitarian aid to resilience” (Od pomocy humanitarnej do odporności) i która odbyła się w Brukseli dnia 26 maja 2015 r., oraz komunikat prasowy Komisji Europejskiej wydany w związku z tą konferencją, zatytułowany „EU boosts its support to recovery and development in the Central African Republic” (UE zwiększa swoje wsparcie na rzecz odbudowy i rozwoju w Republice Środkowoafrykańskiej),
- uwzględniając nadzwyczajne szczyty szefów państw i rządów ECCAS, które odbyły się w Ndżamenie (Czad) w dniu 21 grudnia 2012 r., 3 kwietnia 2013 r. i 18 kwietnia 2013 r., a także podjęte na nich decyzje dotyczące utworzenia Tymczasowej Rady Narodowej, dysponującej uprawnieniami legislacyjnymi i konstytucyjnymi, oraz przyjęcia planu dotyczącego procesu transformacji w Republice Środkowoafrykańskiej,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego z 1998 r., ratyfikowany przez Republikę Środkowoafrykańską w 2001 r.,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r., Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r., Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z 1981 r. oraz Konwencję o prawach dziecka z 1989 r., która zabrania angażowania dzieci w konflikty zbrojne, przy czym wszystkie te dokumenty zostały ratyfikowane przez Republikę Środkowoafrykańską,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 60/1 z dnia 24 października 2005 r. w sprawie wyników światowego szczytu w 2005 r., w szczególności jej ust. 138–140 dotyczące obowiązku ochrony,
- uwzględniając Protokół fakultatywny do Konwencji o prawach dziecka w sprawie angażowania dzieci w konflikty zbrojne, który podpisała Republika Środkowoafrykańska,
- uwzględniając przyjęcie przez Radę Pokoju i Bezpieczeństwa Unii Afrykańskiej w dniu 10 października 2013 r. zmienionej koncepcji operacji,
- uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej z dnia 9 lutego 2015 r. w sprawie Republiki Środkowoafrykańskiej,
- uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego z dnia 17 stycznia, 12 września i 12 grudnia 2013 r. w sprawie sytuacji w Republice Środkowoafrykańskiej,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje z dnia 19 czerwca 2013 r. i z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie Republiki Środkowoafrykańskiej,

- A. mając na uwadze, że Republika Środkowoafrykańska – kraj obfitujący w zasoby naturalne – od kilku dziesięcioleci boryka się z niestabilnością polityczną, a 70 % jego ludności żyje poniżej progu ubóstwa;
- B. mając na uwadze, że dwa lata wojny cywilnej, która wybuchła po przejściu władzy przez koalicję Séléka, doprowadziły do dewastującego kryzysu politycznego i humanitarnego;
- C. mając na uwadze, że nowa tymczasowa prezydent, Catherine Samba-Panza, została wybrana przez Tymczasową Radę Narodową w dniu 20 stycznia 2014 r.;
- D. mając na uwadze, że osoby odpowiedzialne za naruszenia praw człowieka i zbrodnie wojenne nie są stawiane przed sądem, ponieważ Republika Środkowoafrykańska ma nieodpowiedni krajowy system sądowy, co tworzy klimat bezkarności;
- E. mając na uwadze, że choć poprawiła się sytuacja w zakresie bezpieczeństwa, nadal odnotowywane są akty przemocy, bandytyzmu, rabunki oraz napięcia między społecznościami dotykające hodowców;
- F. mając na uwadze, że siły pokojowe ONZ lepiej chronią ludność cywilną w stolicy, ale mają problemy z realizowaniem mandatu w innych częściach kraju, do których nie mogą się dostać z uwagi na obecność ugrupowań zbrojnych; mając na uwadze, że siły pokojowe i pracownicy humanitarni ONZ stanowili cel licznych ataków;
- G. mając na uwadze, że w wyniku niestabilności w Republice Środkowoafrykańskiej 70 % dzieci nie uczęszcza do szkoły, a ponad 6 000 dzieci zostało wcielonych do sił i ugrupowań zbrojnych; mając na uwadze, że 5 maja 2015 r. ugrupowania zbrojne w Republice Środkowoafrykańskiej zawarły porozumienie o uwolnieniu dzieci-żołnierzy;
- H. mając na uwadze, że w sprawozdaniu ONZ przygotowanym w 2014 r., ale opublikowanym przez *The Guardian* dopiero dnia 29 kwietnia 2015 r., ujawniono, że kilku żołnierzy francuskich rozmieszczonych w celu utrzymania pokoju w Republice Środkowoafrykańskiej podejrzewa się o seksualne wykorzystywanie nieletnich;
- I. mając na uwadze, że Rada Bezpieczeństwa ONZ zezwoliła na zwiększenie liczby personelu Wszechstronnej Zintegrowanej Misji Stabilizacyjnej ONZ w Republice Środkowoafrykańskiej (MINUSCA), a także postanowiła przedłużyć jej mandat do dnia 30 kwietnia 2016 r. i ustalić dopuszczalną liczebność na 10 750 żołnierzy, co obejmuje 480 obserwatorów wojskowych i oficerów sztabowych oraz 2 080 pracowników policyjnych, w tym 400 oficerów policji i 40 pracowników ds. więziennych;
- J. mając na uwadze, że pomoc finansowa ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia bezpieczeństwa i autorytetu państwa; mając na uwadze, że pomocy tej nie można uzależnić od ustanowienia zerowego poziomu ryzyka lub całkowitego bezpieczeństwa;
- K. mając na uwadze, że minimalny stopień reorganizacji administracyjnej państwa ma kluczowe znaczenie dla organizacji wyborów i powyborczej transformacji; mając na uwadze, że pilnie potrzeba dodatkowej kwoty 21,2 mln USD, aby sfinansować przygotowania do wyborów, które powinny się odbyć w Republice Środkowoafrykańskiej przed końcem 2015 r.;
- L. mając na uwadze, że Unia Europejska jest najważniejszym partnerem Republiki Środkowoafrykańskiej w obszarze pomocy humanitarnej i rozwoju; mając na uwadze, że dnia 15 lipca 2014 r. UE uruchomiła swój pierwszy fundusz powierniczy dla Republiki Środkowoafrykańskiej; mając na uwadze, że w 2013 i 2014 r. UE przekazała pomoc humanitarną w wysokości 377 mln EUR i uruchomiła już dodatkową kwotę 47 mln EUR w 2015 r.; mając na uwadze, że na międzynarodowej konferencji, która odbyła się dnia 26 maja 2015 r. w Brukseli, Komisja zwiększyła swoją łączną pomoc dla Republiki Środkowoafrykańskiej o 72 mln EUR;
- M. mając na uwadze, że na dzień 27 maja 2015 r. udostępniono jedynie 21 % środków finansowych dla planu pomocy humanitarnej dla Republiki Środkowoafrykańskiej;
- N. mając na uwadze, że działania na rzecz ochrony praw człowieka są kluczowym komponentem umowy z Kotonu; mając na uwadze, że Tymczasowa Rada Narodowa przyjęła, a prezydent promulgowała – w ścisłej współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym – ustawę ustanawiającą specjalny trybunał karny odpowiedzialny za prowadzenie dochodzeń w sprawie najpoważniejszych zbrodni i ściganie sprawców zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości w Republice Środkowoafrykańskiej;

- O. mając na uwadze, że w sprawozdaniu końcowym Międzynarodowej Komisji Śledczej do spraw Republiki Środkowoafrykańskiej, opublikowanym dnia 20 stycznia 2015 r., stwierdzono, iż siły rządowe byłego prezydenta Bozizé oraz ugrupowania Séléka i Antybalaka dopuściły się poważnych naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka;
- P. mając na uwadze, że na krajowym forum zorganizowanym w Bangi zalecono zorganizowanie wyborów przed końcem 2015 r., a także mając na uwadze, że zalecenie to potwierdziła ECCAS;
- Q. mając na uwadze, że położenie geograficzne Republiki Środkowoafrykańskiej ma strategiczne znaczenie dla działań w celu zwalczania rozprzestrzeniania się terroryzmu w Afryce Środkowej;
1. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w Republice Środkowoafrykańskiej na mocy najnowszych porozumień, ale wciąż jest zaniepokojony sytuacją humanitarną i gospodarczą oraz stanem bezpieczeństwa;
 2. potwierdza swoje poparcie dla niepodległości, jedności i integralności terytorialnej Republiki Środkowoafrykańskiej; przypomina znaczenie zasad nieingerowania i współpracy regionalnej;
 3. ponownie zaznacza swoje poparcie dla działań prowadzonych przez tymczasową prezydent Catherine Sambę-Panżę i międzynarodową grupę kontaktową ds. Republiki Środkowoafrykańskiej w celu ukończenia procesu transformacji, aby zapewnić stabilność, bezpieczeństwo i pojednanie między różnymi stronami konfliktu;
 4. ponownie zapewnia o swoim poparciu dla porozumienia z Libreville z dnia 11 stycznia 2013 r. i dla planu działania z Ndżameny z dnia 18 kwietnia 2013 r., ponieważ są to instrumenty o kluczowym znaczeniu dla przywrócenia porządku konstytucyjnego;
 5. z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie w Bangi forum dotyczącego pojednania oraz podpisanie w dniu 10 maja 2015 r. porozumienia dotyczącego rozbrojenia, demobilizacji, reintegracji i repatriacji, a także apeluje o jego szybkie i skuteczne wdrożenie przez wszystkie strony i wzywa społeczność międzynarodową do udostępnienia na ten cel niezbędnych środków finansowych;
 6. popiera reformę sił zbrojnych i sił bezpieczeństwa oraz kontynuowanie Wszechstronnej Zintegrowanej Misji Stabilizacyjnej ONZ w Republice Środkowoafrykańskiej;
 7. z zadowoleniem przyjmuje skuteczne prace MISCA, EUFOR RCA i misji Sangaris (siły francuskie); z zadowoleniem przyjmuje rozmieszczenie wojskowej misji doradczej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej, ale ubolewa nad brakiem wkładu ze strony wielu państw członkowskich; zwraca się do społeczności międzynarodowej, by zwiększyła swój potencjał wojskowy w kraju oraz by zapewniła wszelkie wymagane wsparcie dla umocnienia międzynarodowych sił bezpieczeństwa, które są w głównej mierze afrykańskie;
 8. wspiera władze tymczasowe w ich staraniach na rzecz przywrócenia zaufania wśród wszystkich mieszkańców Republiki Środkowoafrykańskiej oraz podjęcia różnorodnych wyzwań, jak repatriacja uchodźców, powrót przesiedleńców w kraju, rehabilitacja władz lokalnych, ustanowienie systemu sądowego i utworzenie skutecznej infrastruktury administracyjnej, walka z korupcją i przywrócenie podstawowych usług, zwłaszcza w obszarze zdrowia i edukacji;
 9. zwraca uwagę, jak ważne jest przeprowadzenie przed końcem 2015 r. wolnych, sprawiedliwych i przejrzystych wyborów, w których będą mogli uczestniczyć wszyscy, w tym również osoby powracające do kraju i osoby przesiedlone wewnątrz kraju;
 10. wzywa społeczność międzynarodową do udostępnienia wszystkich zasobów niezbędnych do przeprowadzenia tych wyborów, zwłaszcza za pośrednictwem programu pomocy wyborczej;
 11. wyraża zaniepokojenie sytuacją humanitarną i ryzykiem wystąpienia poważnych niedoborów żywności w Republice Środkowoafrykańskiej; apeluje do społeczności międzynarodowej o uruchomienie wszystkich niezbędnych zasobów i o usprawnienie koordynacji działań różnych darczyńców;
 12. z zadowoleniem przyjmuje większe wsparcie ze strony Unii Europejskiej w reakcji na kryzys humanitarny; wyraża zaniepokojenie ograniczeniami w dostępie do pomocy humanitarnej i potępia ataki na pracowników pomocy humanitarnej; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Unii Europejskiej o wysłaniu funduszy do Czadu i Kamerunu, aby sfinansować ich działania humanitarne skierowane do ludności Republiki Środkowoafrykańskiej;
 13. wzywa społeczność międzynarodową, by wspierała władze krajów sąsiadujących z Republiką Środkowoafrykańską, które odczuwają skutki tego konfliktu, zwłaszcza jeśli chodzi o przyjmowanie uchodźców;

14. apeluje do władz Republiki Środkowoafrykańskiej o przyjęcie praktycznych środków, przy wsparciu ze strony MINUSCA, aby chronić ludność cywilną i zagwarantować bezpieczeństwo i jedność terytorium, przy pełnym poszanowaniu ich zobowiązań na mocy międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa dotyczącego uchodźców;
 15. zdecydowanie potępia ciągłe ataki przemocy, których ofiarami padło tak wiele osób i które zmusiły ponad 850 000 osób do ucieczki, a także naruszanie międzynarodowego prawa humanitarnego i praw człowieka, w tym egzekucje pozasądowe i doraźne, wymuszone zaginięcia, niesłuszne aresztowania i zatrzymania, tortury i przemoc seksualną, a także apeluje o bardziej zdecydowane działania mające na celu wspieranie ofiar, zwłaszcza poprzez świadczenie usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego;
 16. zwraca się do rządu Republiki Środkowoafrykańskiej o wspieranie Międzynarodowego Trybunału Karnego w jego dochodzeniu dotyczącym zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludności, a także wzywa władze Republiki Środkowoafrykańskiej do zidentyfikowania osób odpowiedzialnych za te zbrodnie oraz postawienia ich przed sądem i ukarania;
 17. apeluje o natychmiastowe wdrożenie porozumienia z dnia 5 maja 2015 r. o uwolnieniu dzieci-żołnierzy;
 18. zwraca się do Organizacji Narodów Zjednoczonych, by współpracowała w przejrzysty sposób z władzami Francji przy dochodzeniu dotyczącym zarzutów, jakoby francuscy żołnierze dopuścili się gwałtu na dzieciach;
 19. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie nałożenia na Republikę Środkowoafrykańską embarga na broń;
 20. zwraca się do władz Republiki Środkowoafrykańskiej o opracowanie krajowej strategii zwalczania nielegalnej eksploatacji zasobów naturalnych oraz sieci zajmujących się ich przemytem, a także zaleca przyjęcie planu działania obejmującego jasne wskaźniki oraz system monitorowania zewnętrznego, który umożliwi Republice Środkowoafrykańskiej ponowne przyłączenie się do procesu Kimberley i Inicjatywy przejrzystości w branżach wydobywczych;
 21. apeluje o szybkie wprowadzenie wiążących przepisów na szczeblu europejskim w celu uniemożliwienia podmiotom, również tym spoza Europy, sprzedawania na rynkach europejskich minerałów finansujących konflikty;
 22. jest zdania, że Organizacja Narodów Zjednoczonych powinna utworzyć pod auspicjami MINUSCA jednostkę do walki z przemytem diamentów, złota i kości słoniowej oraz ze zmilitaryzowanym kłusownictwem;
 23. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie przez Unię Europejską funduszu powierniczego „Bèkou” i wkłady Francji, Niemiec, Niderlandów, Włoch i Szwajcarii, a także wzywa inne państwa członkowskie UE i innych darczyńców do finansowania tego funduszu;
 24. przypomina, że udział i reprezentacja kobiet i społeczeństwa obywatelskiego w procesie transformacji ma kluczowe znaczenie dla jego powodzenia;
 25. wspiera wysiłki przywódców religijnych na rzecz zapobieżenia konfliktowi o podłożu wyznaniowym i zachowania tradycyjnego, pokojowego współistnienia;
 26. zobowiązuje swoich współpracowników do przekazania niniejszej rezolucji Radzie AKP–UE, Komisji Europejskiej, wysokiemu przedstawicielowi Unii/wiceprzewodniczącemu Komisji, władzom tymczasowym Republiki Środkowoafrykańskiej, instytucjom Unii Afrykańskiej, Wspólnocie Gospodarczej Państw Afryki Środkowej oraz Sekretarzowi Generalnemu ONZ.
-